

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ
KATEDRA OCHRANY LESA A MYSLIVOSTI

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

TESAŘÍKOVITÍ (COLEOPTERA) ČESKÉ REPUBLIKY
TROFICKY VÁZANÍ NA JEHLIČNATÉ DŘEVINY

AUTOR: Štefan Dolák

VEDOUCÍ PRÁCE: Farkač Jan, doc. PaedDr., CSc.

© Praha 2012

**CZECH UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES PRAGUE
FACULTY OF FORESTRY AND WOOD SCIENCES
DEPARTMENT OF FOREST PROTECTION AND GAME
MANAGEMENT**

BARCHELOR'S THESIS

**LONGHORN BEETLES (COLEOPTERA) OF THE CZECH
REPUBLIC TROFIC BOUND TO CONIFEROUS TREES**

AUTHOR: Štefan Dolák

WORK MANAGER: Farkač Jan, doc. PaedDr., CSc.

© Prague 2012

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ochrany lesa a myslivosti

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Dolák Štefan

Provoz a řízení myslivosti

Název práce

TESAŘÍKOVITÍ (COLEOPTERA) ČESKÉ REPUBLIKY TROFICKY VÁZANÍ NA JEHLIČNATÉ DŘEVINY

Anglický název

CERAMBYCIDAE (COLEOPTERA) OF THE CZECH REPUBLIC TROFIC BOUND TO CONIFEROUS SPECIES

Cíle práce

Zpracování uceleného aktuálního přehledu druhů čeledi tesaříkovitých (Cerambycidae) České republiky troficky vázaných na původní i introdukované druhy jehličnatých dřevin, jejich rozšíření a vazba na typ a změny biotopu, jejich indikační významnost.

Metodika

Zpracování literární rešerše, faunistických dat dostupných databází, vlastního terénního šetření, vytvoření aktuálního přehledu s komentáři o biologii, vývoji, valenci a indikačním významu.

Harmonogram zpracování

leden 2012 - odevzání manuskriptu ke kontrole

březen 2012 - odevzání čistopisu ke kontrole

duben 2012 - odevzání hotové práce

Rozsah textové části

cca 35 stran

Klíčová slova

Tesaříkovití (Cerambycidae), jehličnaté dřeviny, indikace, Česká republika

Doporučené zdroje informací

- DOMINIK J. i STARZYK R. 1989: Owady neszczące drewno, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Lesne Warszawa, 524 pp.
- HEYROVSKÝ L. & SLÁMA M. 1992: Tesaříkovití Coleoptera, Cerambycidae, Nakladatelství Kabourek, Zlín. 366 pp.
- JENÍŠ I. 2001: Tesaříci/Long-horned Beetles, Ateliér Regulus, Zlín. 333 pp.
- KŘÍSTEK J. & Urban J. 2004: Lesnická entomologie, Academia, 455 pp.
- REJZEK M. 2005: Cerambycidae (tesaříkovití) [třída/class: Insecta; řád/order: Coleoptera; čeleď/family: Cerambycidae]. Pp. 530 – 532. In: Farkač J., Král D. & Škorpík M. [eds.]: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates, 760 pp.; © 2005 Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha; ISBN 80-86064-96-4.
- SAMA G. 2002: Atlas of the Cerambycidae of Europe and Mediterranean area. Part 1. Northern and Central Europe, Nakladatelství Kabourek, Zlín. 177 p.
- SLÁMA M. E. F. 1998: Tesaříkovití – Cerambycidae České a Slovenské republiky (Brouci – Coleoptera), Milan Sláma. 383 pp.
- SCHWENKE W. 1974: Die Forstschädlinge Europas. 2. Band – Käfer, Verlag Paul Parey, Hamburg und Berlin, ISBN 3-490-11216-4, 500 pp.
- ŠVÁCHA P., Danilevsky M. L. 1986: Cerambycoid larvae of Europe and Soviet Union (Coleoptera, Cerambycoidea). Part I. Acta Universitatis Carolinae - Biologica 30: 1-176.
- ŠVÁCHA P., Danilevsky M. L. 1987: Cerambycoid larvae of Europe and Soviet Union (Coleoptera, Cerambycoidea). Part II. Acta Universitatis Carolinae - Biologica 31: 121-284.
- ŠVÁCHA P., Danilevsky M. L. 1988: Cerambycoid larvae of Europe and Soviet Union (Coleoptera, Cerambycoidea). Part III. Acta Universitatis Carolinae - Biologica 32: 1-205.
- ŠVÁCHA P. 1997: Unterfamilie Lamiinae. Tabelle fuer die Gattungen. In: Die Larven der Kaefer Mitteleuropas, Band 4. (B. Klausnitzer.) Goecke & Evers, Krefeld, im Gustav Fischer Verlag, Jena, pp. 238-242.
- ŠVÁCHA P. 2001: Unterfamilie Lamiinae. In: Klausnitzer B.: Die Larven der Kafer Mitteleuropas. Band 6. Spektrum Akademischer Verlag, Heidelberg, Berlin, pp. 248-298.

Vedoucí práce

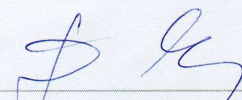
Farkač Jan, doc. PaedDr., CSc.

Konzultant práce

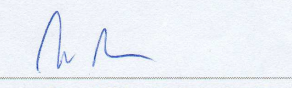
RNDr. Vladimír Novák

Termín odevzdání

duben 2012

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc.
Děkan fakulty

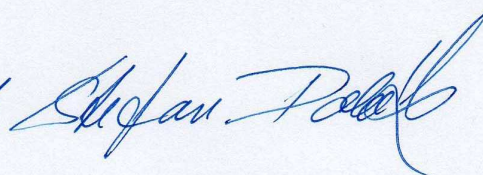
V Praze dne 27.4.2011

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma **TESAŘÍKOVITÍ (COLEOPTERA) ČESKÉ REPUBLIKY TROFICKY VÁZANÍ NA JEHLIČNATÉ DŘEVINY** vypracoval samostatně s použitím uvedených zdrojů literatury.

Podpis, datum:

30. 4. 2014

Poděkování:

Děkuji doc. PaedDr. Janu Farkačovi, CSc. za vedení, odborné rady, zapůjčení literatury, kritické připomínky k textu a čas, který věnoval tomu, aby vznikla tato práce.

Dále bych chtěl poděkovat za zapůjčení literatury, odborné rady a konzultace Ivo Jenišovi, RNDr. Petru Šváchovi, CSc. a doc. Ing. Petru Šrůtkovi, Ph.D. Za fotografie a svolení s jejich publikací děkuji Mgr. Michalu Holomčíkovi.

Speciální poděkování patří Alexandru Burdovi za to, že mě k entomologii před více než pětaticeti lety přivedl a v neposlední řadě kolegovi Vladislavu Malému za to, že mi v jejím rámci otevřel obzory nové specializace a předal řadu neocenitelných praktických zkušeností a teoretických vědomostí.

Tesaříkovití (Coleoptera) České republiky troficky vázaní na jehličnaté dřeviny.

Abstrakt:

Práce poskytuje ucelený a aktualizovaný přehled všech druhů tesaříkovitých brouků České republiky (Coleoptera: Cerambycidae). Uveden je význam čeledi z hlediska lesního hospodářství, problematika introdukce hospodářsky významných druhů a také legislativní statut zvláště chráněných druhů. Druhy jsou rozděleny podle trofických vazeb. Jsou shrnuty poznatky z bionomie hospodářsky nejvýznamnějších druhů na základě rešerše dostupné literatury a vlastního výzkumu.

Klíčová slova:

Brouci (Coleoptera), tesaříkovití (Cerambycidae), jehličnaté dřeviny, listnaté dřeviny, bionomie, Česká republika.

Longhorn beetles (Coleoptera) of the Czech Republic trofic bound to coniferous trees.

Abstract:

This bachelor's thesis provides a comprehensive and updated overview of all the species of long horned beetles in the Czech Republic (Coleoptera: Cerambycidae). The importance of the family Cerambycidae is considered with regard to the forestry, to the introduction of economically significant species and to the legislative status of specially protected species as well. Species are classified according to trophic links. The thesis also summarizes findings from the bionomy economically the most important species on the basis of the study of the available literature and their own research.

Keywords:

Long Horn Beetles (Coleoptera: Cerambycidae), coniferous trees, broadleaves, bionomy, Czech Republic.

Obsah

1. Úvod9
2. Tesaříkovití (Cerambycidae) – charakteristika a rozšíření	...11
2.1 Literární přehled	...15
2.2 Legislativní statut	...18
2.3 Hospodářský význam	...20
3. Taxonomie	...22
3.1 Tesaříkovití – seznam druhů ČR	...23
4. Rozdělení tesaříkovitých ČR podle trofických vazeb	...25
4.1 Taxony vázané na jehličnany	...26
5. Bionomie hospodářsky nejvýznamnějších druhů	...27
5.1 Podčeleď Prioninae	...27
5.2 Podčeleď Lepturinae	...29
5.3 Podčeleď Necydalinae	...30
5.4 Podčeleď Spondylidinae	...30
5.5 Podčeleď Cerambycinae	...32
5.6 Podčeleď Lamiinae	...33
6. Diskuse	...36
7. Závěr	...38
8. Seznam citované literatury	...39
9. Ostatní citované zdroje	...41
10. Soupis tabulek a grafů	...42
11. Seznam příloh	...42
11.1 Příloha 1 – Seznam druhů tesaříkovitých České republiky	...43
11.2 Příloha 2 – Rozdělení tesaříkovitých podle trofických vazeb	...61
11.3 Příloha 3 – Rozdělení linie jehličnatých xylofágů	...67
11.4 Příloha 4 – Monofágové na jehličnanech	...69
11.5 Příloha 5 - Fotografická příloha	...70

1. Úvod

S rozvojem lidské činnosti a cílevědomého hospodaření s přírodními zdroji se zvyšovala potřeba praktických aplikací nabytých znalostí člověka – zemědělského a později i lesního hospodáře. Výsledky lidského snažení a hospodaření s přírodou byly a stále jsou do značné míry negativně ovlivňovány nejrůznějšími škodlivými organizmy. Mimo jiný „škodlivý“ hmyz, také čeleď tesaříkovitých (Coleoptera: Cerambycidae) se protínala a doposud protíná s hospodářským úsilím člověka. Logickým důsledkem tohoto nuceného soužití jsou nejrůznější výzkumy a bádání, z nichž mnohé byly zaznamenány do podoby vědeckého či populárně naučného díla různého rozsahu a významu. Postupem času se tak tato broučí čeleď stala jednou z nejlépe prozkoumaných v rámci celé třídy hmyzu. To je dáno jednak vzhledovou atraktivitou samotných tesaříků, což podněcuje tradičně vysoký sběratelský a tím potažmo i badatelský zájem, a také jejich relativně snadným sbíráním v přírodě.

Mohlo by se tedy zdát, že o dané problematice již bylo v minulosti sepsáno vše. Modernizace a neustálý vývoj metod zemědělského a lesního hospodaření, problematika ochrany biodiverzity, klimatické změny a mnoho dalších vědeckých disciplín však kladou stále nové otázky, a to i z oblastí, které donedávna ležely mimo spektrum všeobecného badatelského zájmu. S velkou jistotou lze předpokládat, že s narůstajícím pokrokem lidského vědění budou další otázky následovat, což obecně činí orientaci v rozsáhlé problematice hospodářsky významného hmyzu i nadále velmi potřebnou a žádanou.

To je také jeden z důvodů vzniku této práce na dané téma. Primárně byly vymezeny tyto cíle:

- a) Shrnutí a poskytnutí uceleného přehledu nejvýznamnějších literárních prací dané problematiky.
- b) Zpracování aktuálního seznamu druhů tesaříkovitých ČR.
- c) Rozdělení všech druhů tesaříkovitých ČR podle jejich trofických nároků.
- d) Shrnutí ekologicko – biologických poznatků hospodářsky nejvýznamnějších druhů.
- e) Přehled a zhodnocení legislativního rámce čeledi.
- f) Problematika introdukce.

Podklady a závěry této bakalářské práce budou aplikovány a prověřovány v následné práci zabývající se faunistickým výzkumem zástupců tesaříkovitých Křivoklátska.

2. Tesaříkovití (Cerambycidae) - charakteristika a rozšíření

Hmyz je základním kamenem ekosystému a jeho význam v přírodě je nezastupitelný. Následkem jeho úbytku je narušení přirozeného potravního řetězce, což vede k přímému úbytku vyšších živočichů. Vzhledem k tomu, že hmyz je nepočtenější skupinou celé živočišné říše, je také zároveň třídou nejméně probádanou. V průběhu evoluce se adaptoval na nejrozmanitější životní podmínky a v současnosti jeho distribuční areál zahrnuje téměř celou naši planetu.

V rámci řádu brouků nepatří tesaříkovití k nejpočetnějším čeledím. Celosvětově však zahrnují více než 27 000 doposud objevených a vědecky popsanych druhů ve více než 3 500 rodech (JENIŠ 2001). Hlavním těžištěm jejich výskytu jsou pásma tropů a subtropů, zejména pak Neotropická oblast. Tak jako po celém světě, i v České republice se můžeme se zástupci tesaříkovitých setkat téměř na všech přírodních i nepřírodních stanovištích, od zachovalých původních přírodních biotopů až po městskou zeleň. Člověka doprovázejí také jako nechtění obyvatelé dřevěných konstrukcí a staveb. Mnohé druhy se také staly nechtěnou součástí po světě rotujícího obalového materiálu průmyslového zboží, čímž jim bylo umožněno obsazovat nová teritoria jejich výskytu.

Česká republika leží v západní části rozsáhlého území Palearktu. Vlivem dynamických změn, kterými tato oblast naší planety v průběhu jejího historického vývoje prošla, byly všechny prapůvodní živočišné a rostlinné druhy významně redukovány. To je také jedním z důvodů, proč je tato zoogeografická oblast z hlediska množství druhů tesaříků nejméně početnou. Mnohé druhy pak začaly ubývat pod tíhou narůstající dynamiky vývoje lidského hospodaření spojeného s rozšiřujícím se osidlováním této oblasti. Vzniklý redukční proces není doposud ukončen, neustále pokračuje a netýká se pouze tesaříků, ale de facto všech živočichů a rostlin.

Z hlediska stavu a úrovně vědeckého mapování tesaříkovitých jednotlivých geografických oblastí zaujímá Palearkt přední pozici. LÖBL & SMETANA (2010) uvádějí okolo 28 560 druhů nadčeledi Chrysomeloidea v 6 668 rodech, přičemž samotní tesaříci jich tvoří více než 830. HEYROVSKÝ (1955) uvádí z oblasti Palearktu 2 500 známých druhů. Toto číslo sice v průběhu doby osciluje, avšak tendencí je každoroční nárůst počtu vědecky známých a popsanych druhů všech geografických regionů.

V pojetí vyšší klasifikace utvářejí nadčeleď Chrysomeloidea čtyři čeledi – Cerambycidae, Chrysomelidae, Megalopodidae a Orsodacnidae (HŮRKA 2005), přičemž poslední dvě jmenované byly na základě fylogenetických studií odděleny z čeledi Chrysomelidae teprve nedávno (LAWRENCE & NEWTON 1995 in HŮRKA, 2005). Z klasifikace zmiňovaných autorů vychází také aktuální dílo SMETANY & LÖBLA (2010). Pohled na pojetí vyšší klasifikace samotné cerambyciformní linie je v současnosti živě diskutován a revidován. Jak uvádí JENIŠ (2001), někteří autoři (ŠVÁCHA et. al. 1997 in JENIŠ 2001) ji na základě larvální morfologie chápou jako samostatnou nadčeleď Cerambycoidea. V jejím rámci pak byly z čeledi Cerymbycidae překlasifikovány podčeledi Oxypeltinae, Disteniinae a Amoplodermatinae na samostatné čeledi. Tyto jmenované ať již nově oddělené čeledi nebo původní podčeledi, nemají vztah ke středoevropské fauně, neboť se jedná o skupiny neotropických a orientálních brouků. S tímto „novým“ pojetím vyšší klasifikace se můžeme setkat i např. na internetové mezinárodní encyklopedii BioLib, naproti tomu však např. v globálním měřítku známější Wikipedia používá klasifikaci původní. Toto je zde uvedeno pouze na dokreslení složitosti a nejednoznačnosti rozsáhlé problematiky klasifikace živočichů. Samotní editoři SMETANA & LÖBL (2010) uvádějí, že klasifikaci jimi publikovanou nelze považovat za neměnné dogma. Nicméně se jedná o skutečnou vědeckou publikaci.

Pro účely této práce byla použita „původní“ klasifikace, v níž jsou tesaříci zahrnuti do nadčeledi Chrysomeloidea. Z tohoto pojetí vycházejí také všechny nejvýznamnější práce citované v literárních zdrojích.

Zjednodušený pohled určující prvotní morfologické rozpoznávací znaky tesaříkovitých od zástupců ostatních broučích čeledí je podlouhlé, většinou zploštělé, chloupky porostlé tělo, dlouhé nohy a dlouhá tykadla. Ta mají jedenáct, výjimečně dvanáct článků a u samců na rozdíl od samic obvykle přesahují délku těla. Rozdílná délka tykadel je také jedním ze základních a na první pohled nejvýraznějších znaků pohlavního dimorfismu tesaříkovitých. Tvar tykadel je pak pro jednotlivé podčeledi důležitým určujícím znakem. Detailní pohled na problematiku morfologických odlišností je však ve skutečnosti mnohem komplexnější a složitější a ve výkladu pravidel zahrnuje celou řadu výjimek a odlišností.

Nadčeleď Chrysomeloidea má spolu s nosatci společný morfologický znak – tzv. pseudotetramerní tarsus (JENIŠ 2001). Celé chodidlo (tarsus) všech nohou se skládá z pěti

článků, z nichž první tři jsou ploché a na spodní straně porostlé adhezivními chloupky. Mezi nejcharakterističtější rozdíly mezi nadčeledí Curculionoidea a Chrysomeloidea patří protažená hlava (odtud český název nosatcovití), paličkovitá nebo zalomená tykadla, klenba krovek aj.

Morfologické rozdíly mezi samotnými tesaříky a mandelinkami jsou pak ještě méně patrné a ne zcela jednoznačné. Mezi tropickými zástupci obou skupin je pak tato nejednoznačnost ještě navíc komplikována častým mimetizmem, resp. vzájemným napodobováním některých druhů obou čeledí. Velmi zdařilými imitátory tropických mandelinek jsou překvapivě i někteří zástupci podčeledi Prioninae (tribus Anacolini), jako např. *Chariea cyanea*, *Flabellomorphus longus* nebo *Nicias huedepohli* (HEQUET 1996). JENIŠ (2001) uvádí, že neexistují spolehlivé a jednoznačné rozlišovací znaky obou čeledí, a to ani mezi jejich středoevropskými zástupci. Mezi rozdílnými znaky mandelinek vyjmenovává mimo jiné časté nápadné výrůstky na hlavě, do kterých jsou vkloubena tykadla. Naproti tomu u tesaříků uvádí často hluboce vykrojené oči, většinou velmi krátký druhý tykadlový článek a holeňové trny na všech nohách.

U některých skupin tesaříků je rozšířena poměrně značná vnitrodruhová variabilita (např. v rámci tribů Lepturini, Rhagiini, Clytini aj.). Projevuje se jak mezi samotnými biogeografickými regiony, tak i v jejich samotném rámci. Nejčastější variabilitou disponují druhy barevné a druhy s kresbou na krovkách. Méně častá je rozměrová variabilita, která je výrazná spíše u větších druhů. V minulosti bylo poměrně výrazným trendem vnitrodruhovou, zejména barevnou, variabilitu pojmenovávat. Např. HEYROVSKÝ (1955) u tesařika alpského (*Rosalia alpina*) vyjmenovává a popisuje 102 aberací lišících se kresbou na krovkách. V některých případech byly aberace následně překvalifikovány na poddruhy, nebo dokonce nové druhy. Posléze však bylo mnoho takto popsanych „nových“ druhů revidováno a vráceno zpět na původní statut. V současnosti se rozlišování vnitrodruhových aberací až na výjimky nepoužívá a podle mezinárodních pravidel zoologické nomenklatury nejsou aberace použitelným jménem.

Tesaříkovití zabírají téměř celou škálu velikostí známého hmyzu, od několika milimetrů až po více než 20 cm. Dokladovaný jedinec druhu *Titanus giganteus* (podčeď Prioninae) délky téměř 22 cm je co do tělesného objemu největším v současnosti známým druhem hmyzu. Rovněž na našem území (potažmo území Palearktu) se řadí tesařici

k největším hmyzím druhům. V ČR jsou to např. *Ergates faber* a *Cerambyx cerdo*. Jak již bylo zmíněno, vnitrodruhová variabilita velikostí je četnější a výraznější právě u těchto velkých druhů, které patří vesměs mezi xylofágy a velikost imaga je v konečném výsledku dána a podmíněna potravními možnostmi jejich larev.

Z lesnického hlediska mají podstatně větší význam preadultní stádia xylofágních druhů než samotní dospělí brouci. Hlavním důvodem je nerovnoměrná délka jednotlivých stádií. Zatímco imaga ve volné přírodě přežívají většinou jen velmi krátkou dobu a sami žádnou škodu nepáchají, jejich larvy se mnohdy vyvíjejí i několik let a jsou charakteristické obrovským apetitem.

Tesaříkovití náleží v drtivé většině k saproxylickým organizmům (HORÁK 2008). Jejich vývoj probíhá v celém dřevinném spektru – jak v borce a části lýka (floemofágové), tak i ve dřevě samotném (xylofágové). Většinou se jedná o sekundární škůdce. Některé druhy však napadají i relativně zdravé organizmy a patří k obávaným škůdcům fyziologickým. V našich podmínkách se jedná zejména o tesařky trofické linie listnáčů. Škodit mohou jak na mladých kulturách, tak i na vzrostlých stromech, které pak obývají až do jejich totální destrukce. Některé druhy (např. z podčeledi Lepturinae) jsou florikolní, tzn., že imago se živí nektarem, přičemž jejich larva je saprofágní. Nejméně početnou skupinu tesaříkovitých pak v našich podmínkách tvoří herbifágové. Hospodářský význam této skupiny je s ohledem na jejich specializaci v našich podmínkách zanedbatelný.

Tělo larev tesaříkovitých má bílou až žlutavou barvu a se vyznačuje protáhlým, válcovitým až plochým tvarem. Skládá se z čtrnácti článků a směrem dozadu je zúžené. Je hladké nebo krátce chloupkované. Hlava směřuje vpřed a je vtažitelná (HŮRKA 2005). Morfologické znaky larev jednotlivých podčeledí se poměrně výrazně liší (HEYROVSKÝ 1955). PFEFFER (1954) uvádí základní diferenci podčeledí – přítomnost (podčeď Cerambycinae) nebo absenci (podčeď Lamiinae) nohou. Dost podobné jsou larvy xylofágních druhů krasců (čeď Buprestidae). Nejcharakterističtějším rozlišovacím znakem proti larvám tesaříků je jejich na první pohled mnohem více rozšířená hrudní část.

Tesaříkovití se až na výjimky (např. tribus Dorcadionini) řadí k létavému hmyzu. Přesto je jejich distribuce podmíněna spíše vhodnými vývojovými podmínkami v jejich

bezprostředním okolí, protože na rozdíl např. od motýlů (řád Lepidoptera) nepatří k dobrým letcům. To je také jedním z důvodů značně lokálního výskytu většiny druhů.

Relativně nově zaznamenaným jevem v oblasti distribuční expanze je posouvání severní hranice výskytu mnoha živočišných druhů. Ani tesařici nejsou výjimkou. Tato tendence je dávana do souvislosti s narůstající průměrnou roční teplotou. HEYROVSKÝ (1955) uvádí, že podle klimatologických pozorování té doby vzrostla od roku 1800 průměrná roční teplota na našem území o 1,7 °C a dává tento jev do souvislosti s novými nálezy panonských a mediteránních druhů tesaříků na území tehdejšího Československa. SLÁMA (1998) naproti tomu uvádí i jev zcela opačný, a to jak posun jižní hranice výskytu severských druhů, tak také sestup horských druhů směrem do nižších nadmořských výšek. K teplotním změnám pak přidává jako další distribuční faktor změny ve způsobu lesního hospodaření a introdukci.

Strategie přežití dospělých tesaříků nespočívá v jejich aktivní obraně před predátory či např. jedovatosti, ale u většiny druhů ve skrytém způsobu života, který je velmi často doprovázen silně vyvinutými mimikry (Obr. 1, str. 71). Odlišnou strategii lze vyzorovat např. u zástupců tribu Clytini, kteří výstražným zbarvením imitují vosy, sršně nebo jiné zástupce řádu Hymenoptera (Obr. 2 a 3, str. 70). Tento mimetismus lze rovněž pozorovat u zástupců tribů Stenopterini a Necydalini, napodobující lumky.

2.1 Literární přehled

Za nejvýznamnější monografická díla zabývající se tesaříkovitými České republiky (potažmo i Slovenska, střední Evropy a Palearktu), lze považovat 5. svazek Fauny ČSR – Tesaříkovití (HEYROVSKÝ 1955). Dílo obsahuje jak určovací klíč, tak do té doby známé poznatky z biologie a ekologie. Autor zmiňuje rozsáhlá klasická díla rakouských entomologů Ludwiga Ganglbauera a Edmunda Reittera a dílo významného znalce palearktické fauny tesaříkovitých Nikolaje Nikolajeviče Plavilščikova. Jejich práce označuje za své studijní podklady. Z díla posledně jmenovaného převzal pojetí systematického členění. Poprvé zde byly publikovány rozsáhlejší poznatky problematiky parazitů tesaříkovitých. Ve své době učinila tato práce obrovský vědecký posun a z Heyrovského učinila badatele celosvětového významu.

Heyrovského práce se dočkala po téměř čtyřiceti letech nového vydání. Prvotním impulzem byla její nadčasovost a zásadní vědecký význam a dále také její absolutní nedostupnost. Nové vydání bylo velmi zdařile doplněno aktuální nomenklaturou a katalogem českých a slovenských tesaříků. Aktualizaci provedl v roce 1992 Milan Sláma, a to jak na základě vlastních poznatků, tak i poznatků a publikací jím vyjmenovaných autorů, např. Francisca Samy, Petra Šváchy, Michaila Leontieviče Danilevského a dalších.

V roce 1998 vyšla další práce o tesaříkovitých České a Slovenské republiky (SLÁMA 1998). Její význam spočívá zejména v souhrnu dosavadních informací o historickém výskytu jednotlivých druhů na území Čech, Moravy a Slovenska. Ty jsou následně graficky zaneseny do map rozdělených na jednotlivá faunistická pole dle metodiky doporučené Zoologickou a Entomologickou společností (ZELENÝ 1972). Tato metodika zapisování výskytu druhů je v současnosti stále častěji používána, a to nejen při faunistických výzkumech hmyzu. Mimo to jsou zde významněji zmíněny otázky ohroženosti jednotlivých druhů tesaříkovitých na našem území, jejich bionomie a otázky hospodářského významu. Kriticky je zde zmíněna problematika neustálých klasifikačních změn. Autor uvádí, že pro potřeby díla vycházel z vlastních předešlých publikací, z již výše zmiňovaného díla Heyrovského, aktuálního Seznamu československých brouků (JELÍNEK 1993) a Evropského seznamu tesaříků (ALTHOFF & DANILEVSKY 1997). V případě, že existuje, je uváděna i nižší taxonomická jednotka (poddruh). Naopak vyšší členění na triby autor v této práci nepoužívá a sám uvádí i důvody – nevýznamnost pro danou publikaci a odlišné pojetí téměř každého autora.

Další monografií vydanou v České republice jsou Tesaříci (JENIŠ 2001). Tento titul je uváděn jako 1. díl a autor si klade ambice postupně podat celkový a detailní obraz o světové fauně tesaříkovitých. Tento svazek obsahuje druhy středoevropské, z území Francie, Britských ostrovů a Fennoskandie.

Z nejvýznamnějších cizojazyčných publikací mající vazbu k českým tesaříkům je nutno jmenovat vícesvazkové dílo Šváchy a Danilevského z období let 1986 až 1988 a dílo *Die Larven der Käfer Mitteleuropas* (ŠVÁCHA 2001). Jejich hlavní význam spočívá v tom, že se primárně zabývají morfologií larev a také uvedením všech známých hostitelských rostlin v rámci celého spektra geografického rozšíření příslušných druhů. Velmi podnětné jsou také komentáře a názory autorů týkající se vyšší klasifikace tesaříků.

Na přelomu let 1990 až 2000 vyšla celá řada prací různých autorů, které se zabývají evropskými tesaříky. Nejvýznamnější z nich je Atlas of the Carambycidae of Europe and Mediterranean area (SAMA 2002). Její přínos spočívá zejména v poměrně detailním popisu areálu výskytu jednotlivých druhů v jednotlivých státech Evropy a případně i dalších přilehlých územích jako např. severní Afriky, Přední Asie atd. Zmíněna je případná vnitrodruhová variabilita v rámci celého spektra příslušné geografické distribuce. Zároveň přináší názvoslovnou aktualizaci, ze které dodnes vycházejí ostatní autoři ve svých současných publikacích. Jejím „nedostatkem“ je až na výjimky ignorování subspecií.

Poslední rozsáhlejší prací českého autora je monografie Cerambycidae (SLÁMA 2006). Shrnuje poslední poznatky (autorem datované k polovině roku 2005) v oblasti výskytu středoevropských tesaříků. Na spolupráci s vytvořením seznamu se za ostatní státy podíleli i další autoři. Sláma uvádí např. Siegfrieda Steinera, Karla Adlbauera či Ulricha Benseho. Nálezy jsou rozděleny do roku 1955 a po něm (zřejmě souvisí s datem vydání Heyrovského práce). Toto časové srovnání staví výčet druhů, které se v současnosti na našem území skutečně vyskytují, do zcela odlišné roviny. Nomenklatura je převzata z výše uvedeného díla Samy, avšak v některých částech je upravena a doplněna. Tím vznikla jedna z posledních taxonomických aktualizací středoevropských tesaříků. V rámci čeledi jsou uváděny nižší jednotky – podčeledi, rody, případně podrody a druhy. Poddruhy na rozdíl od předešlé práce tohoto autora uváděny nejsou.

Nejaktuálnějším a nejrozsáhlejším dílem pojednávající o celé nadčeledi Chrysomeloidea je 6. díl Katalogu Palearktických brouků (LÖBL & SMETANA 2010). Vyšší klasifikace je v souladu s dílem LAWRENCEHO & NEWTONA (1995). Katalog je velmi rozsáhlým a souhrnným vědeckým dílem, na jehož vzniku se podílela celá řada autorů a který zahrnuje všechny druhy příslušné nadčeledi známé do ledna 2009. Z důvodu udržení aktuálnosti obrovského rozsahu katalogu je editory řešena elektronická on-line forma, tak aby průběžně aktualizovaný katalog mohl být přístupný všem zájemcům. Prozatím však tento ambiciózní aktualizací proces neprobíhá zcela koordinovaně. Jedna z rozsáhlých elektronických aktualizací týkající se tesaříkovitých, je zpracovávána průběžně M. L. Danilevským. Poslední je z února 2012 a je dostupná na:
<http://www.zin.ru/animalia/coleoptera/pdf/danilevsky%202012c.pdf>.

2.2 Legislativní statut

Čeďed' tesařkovitých je legislativou ČR zmiňována pouze v kontextu právních norem zabývajících se problematikou hmyzu. Většinou se jedná o normy vymezující zájmy ochrany přírody a částečně normy upravující oblast zemědělství.

Důležitou legislativní oblastí je oblast rostlinolékařské péče, kterou upravuje Zákon č. 147/1996 Sb. o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů. Státní rostlinná správa pak následně vydává Informační opatření, většinou implementovaná z legislativy EU. Ta se mimo jiné často týkají potencionálního zavlečení nebezpečných organismů na naše území, resp. území EU. Konkrétním příkladem z oblasti tesařků jsou Informační opatření týkající se druhů *Anoplophora chinensis* a *Anoplophora glabripennis* (podčeďed' Lamiinae).

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Je to nejdůležitější zákon zabývajících se obecně živočichy z pohledu ochrany biotopů a podmínek potřebných pro jejich přirozené přežívání. V §§ 48 až 50 vymezuje režim přísnější ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, včetně všech jejich vývojových stádií a biotopů potřebných k jejich rozmnožování. Vztaženo na tesařky – z tohoto ustanovení vyplývá zákonná ochrana dřeva různého stádu rozkladu a v takovém stavu, který je na daném místě a čase potřebný pro vývoj vyjmenovaných chráněných taxonů. Chráněné druhy jsou rozděleny do tří kategorií a jejich seznam sestavuje a schvaluje Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Vyhláška ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb.

Druhy hmyzu chráněné v ČR jsou v této vyhlášce uváděny dle § 48 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., a to ve třech kategoriích určených stupněm ohrožení. Samotné zařazení jednotlivých druhů do nich však není jasně definováno. Uvedení zástupci tesařkovitých v jednotlivých kategoriích:

- a) Kriticky ohrožené druhy: *Rosalia alpina* (Obr. 3, str. 71), *Purpuricenus kaehleri*, *Megopis scabricornis* (současné platné jméno je *Aegosoma scabricorne* – Obr. 4, str. 72).

- b) Silně ohrožené druhy: *Cerambyx cerdo* (Obr. 5, str. 73), *Ergates faber* (Obr. 6, str. 74)
- c) Ohrožené druhy: žádný zástupce

Vyhláška byla v roce 2006 novelizována pod č. 175/2006 Sb. s platností od 8. 5. 2006. Přestože byl již v době této aktualizace vydán Červený seznam ohrožených druhů ČR (viz dále), nebyl do novelizované vyhlášky zařazen žádný nový zástupce tesaříků.

Z výkladu vyhlášky vyplývá, že ochranu výše uvedených pěti druhů tesaříků je nutno praktikovat v celé šíři litery zákona, tedy včetně ochrany jejich biotopů a podmínek nutných pro udržení životaschopné populace. To by mělo být chápáno také tak, že vyhláškou uvedené druhy jsou indikátory biotopů, které je nutno legislativně chránit.

Je věcí široké diskuse, nakolik je seznam druhů zařazených do různého stupně ohrožení v citované vyhlášce dostatečný. V souvislosti s Červeným seznamem ohrožených druhů ČR je patrné, že tomu tak není a že aktualizace vyhlášky, resp. seznamu nebude z nejrůznějších důvodů příliš dynamická. Tento fakt však může ve svém důsledku přinášet nejrůznější komplikace, např. v případě potřeby uplatňování správného a jednoznačného výkladu příslušné legislativy v praxi.

Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť

Tzv. Bernská úmluva – byla inspirací Evropské unie při přípravě systému Natura 2000. Přílohy jsou rozděleny podle stupně ochrany a obsahují seznamy rostlin a živočichů. Zástupci tesaříků vyskytující se na našem území jsou v nich zastoupeny v jediné kategorii, a to v Příloze II. Jedná se o druhy *Cerambyx cerdo* a *Rosalia alpina*.

Celosvětový seznam ohrožených druhů

Tento seznam zpracovává Světový svaz ochrany přírody (IUCN) a je rovněž členěn do kategorií podle stupně ohrožení. Druhy vyskytující se též v ČR jsou uvedeny v jediné kategorii – Vulnerable (VU – zranitelný druh). Jedná se o *Morimus funereus* (současné platné jméno je *Morimus asper* ssp. *funereus* – Obr. 7, str. 75), *Cerambyx cerdo* a *Rosalia alpina*.

Červený seznam ohrožených druhů České republiky

Poprvé byl u nás vydán v roce 2005 Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (FARKAČ a kol. 2005). Stupně ohrožení jsou členěny podrobněji a pravidla pro jejich stanovení, jakož i zapsání určitého taxonu do příslušného seznamu byla vypracována podle IUCN. Na „českém“ seznamu pracovalo mnoho vědeckých autorit, a přestože nepředstavuje závaznou právní normu přináší zajímavé srovnání se seznamy uvedenými Vyhláškou č. 395/1992 Sb.

Co se týče tesaříkovitých, objevují se hned v pěti kategoriích stupně ohrožení v celkovém počtu 63 (!) druhů (REJZEK 2005). Tento výčet představuje plných 30% všech zástupců čeledi vyskytujících se na území ČR, což je s výše uvedenou legislativou v ostrém kontrastu.

2.3 Hospodářský význam

Pokud bychom pro vyjádření hospodářské významnosti zvolili technicky pojaté dělení lesních organizmů na „užitečné“ a „škodlivé“ (rozuměno např. z pohledu lesního hospodáře na jeho primární cíl – produkci dřeva), nebude z pohledu výše páchaných škod na lesních porostech postavení tesaříků nijak zvlášť významné a v porovnání s jinými skupinami hmyzu (např. s čeledí Curculionidae) se může jevit jako de facto zanedbatelné.

Přesto určitá míra potenciálního rizika existuje i u tesaříků a nelze ji podceňovat, zvláště v případě některých druhů. Současnou míru rizika mohou v blízké budoucnosti navyšovat zejména dva faktory. Prvním je nepřirozená dřevinná skladba lesních porostů, zejména hospodářských, které v ČR zaujímají 75% všech kategorií lesů. Druhým, v současnosti ještě ne zcela jednoznačně prokázaným, je faktor klimatických změn. Je velmi pravděpodobné, že jeho význam bude do budoucna narůstat. Ve výsledku pak může kombinace obou zmiňovaných faktorů pohled na dnes „neškodné“ skupiny hmyzu zcela změnit.

Z dále uvedeného rozdělení xylofágních tesaříků ČR je patrný vyšší počet druhů troficky vázaných na listnáče než na jehličnany (Tabulka 2). Přesto jsou z důvodu zmíněné nepřirozené porostní skladby škody páchané na listnatých dřevinách zanedbatelné, a to i

přes skutečnost, že druhy z trofické linie listnáčů patří k mnohem obávanějším fyziologickým škůdcům než druhy vyvíjející se v jehličnanech. Navíc jsou v současnosti však na našem území spíše vzácné, nebo se dokonce pohybují na pokraji vyhynutí (např. *Aegosoma scabricorne* či *Cerambyx cerdo*). Proti tomu druhy vázané na jehličnany v sobě ukrývají vyšší riziko páchání škod na lesních porostech a také větší potenciál možného zrychlení distribuční dynamiky.

Další skupinu potencionálně nebezpečných, tvoří druhy působící poměrně významné škody na území svého původního rozšíření a existuje u nich vysoký stupeň pravděpodobnosti zavlečení také do ČR. Mnohé příklady zavlečení škodlivých organismů jsou z minulosti známy a jejich negativní vlivy na místní ekosystémy prokázány. V současném stupni globalizace ekonomického trhu riziko zavlečení nežádoucích a nebezpečných organismů do ČR extrémně narůstá. Důvodem jsou výrobně ekonomické tlaky, jejichž důsledky jsou snížené možnosti kontrolních mechanismů.

Mnoho introdukovaných druhů se velmi ochotně adaptuje na nové, mnohdy značně odlišné životní podmínky, než jaké zaujímaly v místě svého původního výskytu. V případě xylofágního hmyzu se to týká poměrně vysokého stupně přizpůsobivosti mnoha druhů k záměně původních hostitelských dřevin za jiné v nových podmínkách a teritoriích. Jako příklad poměrně masové introdukce může sloužit původně australský tesařík *Phoracantha semipunctata*. Ten se postupně rozšířil až do oblasti jižní Francie (SAMA 2002), kde se pravidelně rozmnožuje a existuje reálné riziko jeho další evropské expanze. Za jeden z nečerstvějších příkladů introdukce na území ČR s opakovaně potvrzeným výskytem ve volné přírodě může posloužit velmi obávaný druh *Anoplophora glabripennis*, původně z Koreje a Číny (SABOL 2006).

3. Taxonomie

Zařazování živočichů do taxonomické hierarchie nebude nikdy ukončeným procesem. Prochází neustálým vývojem a změnami, které odrážejí aktuální výsledky jednotlivých badatelů. Logicky lze předpokládat, že čím je taxonomická jednotka nižší, tím častěji u ní bude docházet k přesunům a změnám. Na základě nových vědeckých metod zkoumání hmyzu (např. rozборы DNA) však nejsou vzácné ani poměrně „revoluční“ změny ve vyšší taxonomii.

Co se týče čeledi tesaříkovitých, ani ta není v tomto procesu výjimkou, ba právě naopak. Díky tomu, že se ocitla v popředí zájmu velké části entomologů, jsou systematické změny v jejím rámci poměrně časté a přináší je téměř každá nová monografie.

Z evolučního hlediska jsou tesaříkovití zřejmě čeledí monofyletickou (JENIŠ 2001). Její další systematické členění, jak již bylo zmíněno, není v současnosti všemi autory pojímáno jednotně. Co se týče samotných evropských druhů, zde je situace relativně přehlednější než u druhově početněji zastoupených oblastí, např. tropických. Změnami nejčastěji procházejí nižší taxonomické jednotky jako poddruh, druh, podrod a rod. Mnoho autorů se však jednotkami jako např. poddruh (v tomto případě nepochopitelně), podrod či tribus detailněji nezabývá (např. SAMA 2002, SLÁMA 2006).

Systematické zařazení čeledi tesaříkovitých (Cerambycidae):

třída	Hmyz (Insecta)
podtřída	Křídlatí (Pterygota)
infratřída	Novokřídlí (Neoptera Martynov, 1923)
kohorta	Hmyz s proměnou dokonalou (Holometabola)
řád	Brouci (Coleoptera Linnaeus, 1758)
podřád	Všežraví (Polyphaga Emery, 1886)
infrařád	Cucujiformia Latreille, 1802
nadčeleď	Chrysomeloidae Latreille, 1802
čeleď	Tesaříkovití (Cerymbycidae Latreille, 1802)

3.1 Tesaříkovití – seznam druhů ČR

Taxonomie převzatá pro tuto práci vychází z nejaktuálnějšího díla LÖBLA & SMETANY (2010). Bylo aktualizováno předešlé názvosloví použité SLÁMOU (2006), který navazoval a doplňoval práci SAMOVU (2002). Metodika abecedního řazení nižších taxonomických jednotek byla zachována.

V seznamu druhů jsou uvedena současná platná vědecká jména, původní jména platná v době publikovaného popisu (HEYROVSKÝ 1955, SAMA 2002). Uvedena jsou také nepoužívanější a léty zaběhlá synonyma (HEYROVSKÝ 1955, SAMA 2002). U hospodářsky nejvýznamnějších druhů jsou připojena obecně vžitá a dříve často v lesnické i odborné literatuře publikovaná česká jména (HEYROVSKÝ 1955). V rámci vyšší klasifikace než rod, bylo použito řazení do tribů, a to z důvodu ucelenosti přehledu a také z důvodu snadnější orientace při následném komentáři. Členění tribů je převzato z práce LÖBLA & SMETANY (2010), stejné členění použil také BOUSQUET (2011).

Seznam uvedený v Příloze 1 zahrnuje všechny druhy, které byly v průběhu historie na území ČR nalezeny, zaznamenány a doloženy. V některých případech se může jednat o výskyt sporný, např. u druhů *Paracorymbia fulva*, *Purpuricenus globulicollis*, *Stenopterus ater* aj. Na tuto eventualitu, stejně jako na současnou již jen teoretickou pravděpodobnost možnost výskytu, nebyl při sestavování seznamu brán zřetel.

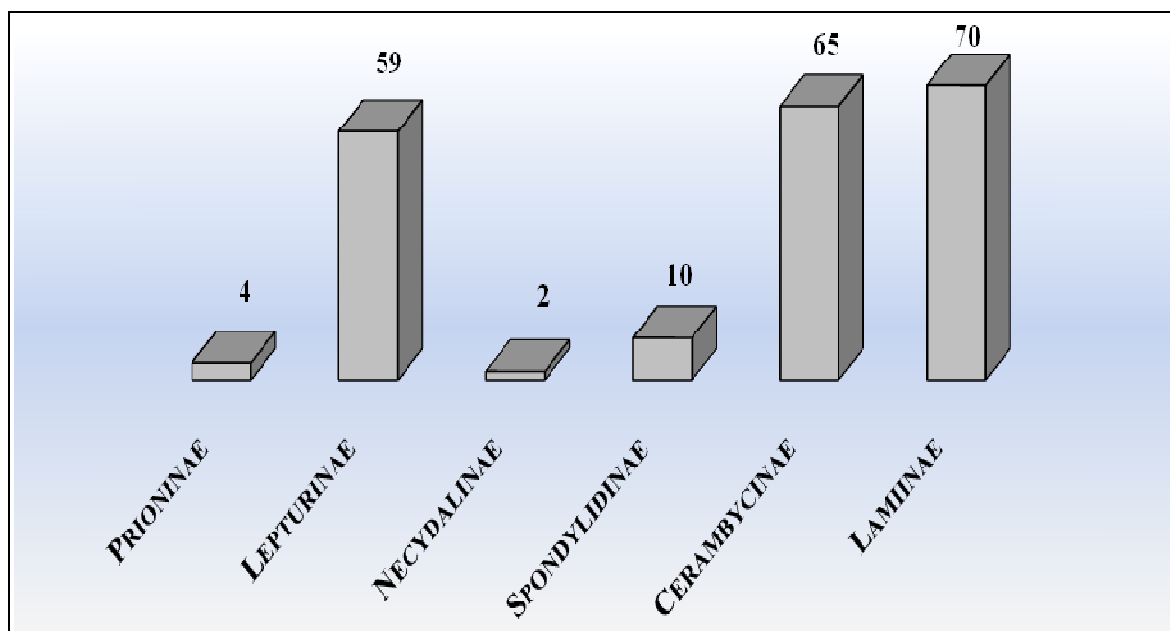
Jak již bylo zmíněno, SLÁMA ve své práci (2006) rozdělil časové údaje zaznamenaných nálezů do dvou skupin – do roku 1955 a novější. Přestože toto rozčlenění má jistou historickou srovnávací hodnotu, nemusí zcela odrážet současnou realitu. Vícekrát již bylo v souvislosti s vyvíjejícími se znalostmi bionomie potvrzeno, že druhy dříve označované za raritní se za jistých podmínek ukázaly být běžnější a jejich nálezy četnější. Je však zcela nepochybné, že pravděpodobnost opakovaného nálezu některých druhů bude i nadále klesat a v mnoha případech již nemusí být další nález zaznamenán vůbec. Jedním z hlavních důvodů je neustále zrychlující se tempo defragmentace původních biotopů vedoucí často k jejich totálnímu zániku. Otázkou zůstává, do jaké míry a zda vůbec, bude prostor po ustupujících a z přírody mizejících druzích v budoucnu nahrazen druhy jinými, ať již introdukovanými, nebo měnicími své původní geografické rozšíření.

Početní stav tesaříků zaznamenaných na území ČR k únoru 2012 činí 210 druhů ze 100 rodů a 6 podčeledí. Početnost v jednotlivých podčeledích je uvedena v Tabulce 1.

Tabulka 1– Počet druhů jednotlivých podčeledí tesaříkovitých ČR

Podčeleď	Počet druhů	%
PRIONINAE	4	2%
LEPTURINAE	59	28%
NECYDALINAE	2	1%
SPONDYLIDINAE	10	5%
CERAMBYCINAE	65	31%
LAMIINAE	70	33%
CERAMBYCIDAE Σ	210	

Graf 1 – Počet druhů jednotlivých podčeledí tesaříkovitých ČR

4. Rozdělení tesaříkovitých ČR podle trofických vazeb

Typem přijímané potravy se tesaříkovití řadí mezi herbivory. Při podrobném pohledu na trofické rozdělení čeledi je patrná početní převaha xylofágních druhů (84 % všech druhů) nad herbifágy (16 %). Xylofágů vykazujících specializaci na typu dřeviny je více závislých na listnáčích (67 % z celkového počtu xylofágů) než na jehličnanech. Pouze 8 % xylofágů je široce polyfágních a nepreferují žádný typ dřeviny.

17 druhů trofické linie jehličnanů lze na našem území považovat za monofágní. Nejvíce z nich, 11 druhů, je troficky vázáno na *Picea abies*, 4 druhy na *Pinus* spp., 1 druh na *Larix decidua* a 1 na *Abies alba*.

Detailní rozdělení všech druhů tesaříkovitých ČR podle jejich trofické závislosti je uvedeno v Příloze 2. Počty druhů v jednotlivých podčeledech podle trofických linií jsou sumarizovány v Tabulce 2.

Tabulka 2 - Trofické rozdělení tesaříkovitých ČR

CERAMBYCIDAE					
Podčeleď	Počet druhů				
	Celkem	Vývoj v jehličnanech	Vývoj v listnáčích	Vývoj bez preference dřeviny	Vývoj v bylinách
PRIONINAE	4 (2%)	2 (50%)	1 (25%)	1 (25%)	0
LEPTURINAE	59 (28%)	14 (24%)	30 (51%)	11 (19%)	4 (6%)
NECYDALINAE	2 (1%)	0	2 (100%)	0	0
SPONDYLIDINAE	10 (5%)	8 (80%)	2 (20%)	0	0
CERAMBYCINAE	65 (31%)	10 (15%)	52 (80%)	1 (2%)	2 (3%)
LAMIINAE	71 (33%)	11 (15%)	31 (43%)	1 (1%)	28 (41%)
Σ	210	45 (25%)	118 (67%)	14 (8%)	33
		177 (84%)			33 (16%)

Porovnání specializujících se xylofágů se současnou skladbou dřevin vyjadřuje Tabulka 3 (údaje o procentním zastoupení jednotlivých druhů dřevin v současných lesních porostech jsou převzaty ze Zprávy o stavu lesa za rok 2010).

Tabulka 3 - Porovnání počtu xylofágních specialistů se současnou druhovou skladbou lesních porostů ČR

Současné zastoupení jehličnatých dřevin Tesaříkovití – xylofágní specialisté jehličnanů	73,9% 25%
Současné zastoupení listnatých dřevin Tesaříkovití – xylofágní specialisté listnáčů	25,1% 67%

4.1 Taxony vázané na jehličnany

Specializovaní xylofágové trofické linie jehličnanů představují 21% všech našich tesaříkovitých, resp. 25% jejich xylofágů. Na první pohled se nejeví tato skupina jako velmi početná, avšak právě ona zahrnuje naše hospodářsky nejvýznamnější druhy, a to jak autochtonní, tak introdukované (nebo s velkou pravděpodobností introdukované).

V Příloze 2 je provedeno detailní rozdělení xylofágních specialistů na jehličnanech podle jednotlivých druhů, resp. rodů našich hospodářsky nejvýznamnějších dřevin. Z tohoto rozdělení vyplývá následující souhrn počtu druhů a jeho porovnání se současnou druhovou skladbou lesních porostů ČR.

Tabulka 4 - Porovnání linie jehličnatých xylofágů se současnou druhovou skladbou lesních porostů ČR

Dřevina	Jehličnaté dřeviny	Jehličnaté + listnaté bez preference	<i>Picea abies</i>	<i>Pinus sp.</i>	<i>Abies alba</i>	<i>Larix decidua</i>	Ostatní jehličnaté
Počet druhů	45	14	50	42	28	19	2
tj. %	76%	24%	85%	71%	48%	32%	3%
Současná skladba lesů			51,92%	16,81%	1,00%	3,88%	0,25%
Počet monofágních tesaříků			11	4	1	1	0
tj. % z celkového počtu jehličnatých specialistů			24%	9%	2%	2%	

5. Bionomie hospodářsky nejvýznamnějších druhů

5.1 Podčeleď Prioninae

Tabulka 5 – Trofický přehled – podčeleď Prioninae

Podčeleď PRIONINAE				
Počet druhů	Vývoj			
	v jehličnanech	v listnácích	v dřevinách bez preference	v bylinách
4 (tj. 2%)	2 (tj. 50%)	1 (tj. 25%)	1 (tj. 25%)	0

Většina zástupců podčeledi Prioninae jsou nočními živočichy. Jejich poměrně nízká schopnost expanze je dána mimo jiné i poměrně značnou neochotou k létání. Distribuce zástupců podčeledi je proto dána zejména návazností vhodných vývojových podmínek v bezprostřední blízkosti jejich výskytu. Pokud se takové podmínky v jejich okolí nenacházejí, druh na daném území zpravidla zaniká.

Délka života imag je v porovnání s preadultními stádii velmi krátká, protože larvální vývoj je v drtivém případě víceletý. Přesná délka se i u stejného druhu může lišit a je závislá na klimatických, pedologických a jiných podmínkách konkrétní lokality. Indikace imag v přírodě je spíše otázkou znalosti bionomie druhu než přímým setkáním s brouky samotnými. Jejich monitoring lze sice provádět (např. světelnou pastí), avšak i zde platí pravidlo o jejich poměrně úzké lokalizaci vymezeného prostoru výskytu, a to i v rámci samotného, pro ně vhodného biotopu.

Ze čtyř našich zástupců této podčeledi je pouze *Aegosoma scabricorne* trofickým specialistou listnáčů. Naproti tomu *Prionus coriarius* je druhem široce polyfágním a je adaptován na celou škálu jak listnatých, tak i jehličnatých dřevin. To je také hlavní důvod, proč je z této podčeledi v ČR druhem nejběžnějším. Naproti tomu všechny zbývající jsou na pokraji vyhynutí. Druh *Aegosoma scabricorne* je uveden na seznamu kriticky ohrožených druhů, *Ergates faber* na seznamu silně ohrožených druhů. Všechny druhy této podčeledi se řadí mezi naše největší zástupce hmyzu.

Zatímco u prvně jmenovaného ohroženého druhu lze vystopovat jisté kroky počáteční snahy o taková opatření, která by mohla vést k jeho záchraně, u *Ergates faber*

lze i na zbývajících lokalitách jeho výskytu do budoucna očekávat spíše zánik tohoto druhu. Důvod rozdílného přístupu lze spatřovat právě v jejich rozdílné trofické specializaci. Hostitelskou dřevinou potřebnou pro vývoj *Ergates faber* na našem území je *Pinus* spp. (většinou na lokalitách s písčitou půdou). HEYROVSKÝ (1955) uvádí výjimečně i *Picea*, SLÁMA (1998) uvádí také *Picea*, a to z lokalit Novohradské hory a Žofín. SAMA (2002) jako živnou rostlinu v Evropě *Picea* neuvádí, mimo *Pinus* uvádí ale také *Abies*, *Larix* a *Cedrus*. Larvální vývoj probíhá v mrtvém dřevě poměrně velmi specifického stadia, resp. vlhkosti a stáří. Na konkrétní lokalitě bylo pozorováno, že po výletu imag z pařezy v něm již vývoj dalších generací neprobíhal a byl posléze nahrazován vývojem jiných zástupců brouků (např. z čeledi Buprestidae). Toto pozorování však není pravidlem a vývojové podmínky se, jak již bylo zmíněno, na rozdílných lokalitách mohou lišit. Po dokončení vývoje imaga ještě poměrně dlouhou dobu přečkávají ve dřevě a vylétají v rozpětí července až září. Přesná doba je opět závislá na klimatických a jiných parametrech dané lokality.

Vzhledem ke způsobu lesního hospodaření je dnes vývoj tohoto druhu odkázán de facto pouze na pařezy po těžbě, protože jiné pro vývoj vhodné dřevo je z lesa „včas“ vyvezeno. Indikace přítomnosti druhu je v případě dostatečného množství pro vývoj vhodných pařezů poměrně snadná, a to podle charakteristických výletových otvorů na jejich řezné ploše. Jak již bylo zmíněno, i přes zákonnou ochranu hrozí u nás tomuto druhu bezprostřední zánik. Hlavním důvodem je zavádění nových způsobů pěstování a těžby borového dřeva, které zahrnuje frézování pařezů a orbu půdy. Příkladem úbytku druhu z volné přírody po takovýchto hospodářských zásazích mohou být např. některé severočeské lokality.

Holarktický druh *Tragosoma depsarium* (Obr. 8, str. 76) překvapivě v legislativně platném seznamu ohrožených druhů živočichů vůbec uveden není, přestože u nás patří k nejvzácnějším druhům tesaříků vůbec. Přežívá již jen sporadicky na několika původních lokalitách pralesního charakteru vyšších poloh jižních Čech. V našich podmínkách volí primárně za živnou dřevinu *Picea abies*. Teprve z důvodu jejího nedostatku či absence pak i jiné druhy jehličnanů. Mimo naše území probíhá vývoj zejména v *Pinus* spp. (SLÁMA 1998). Ve střední Evropě se tento druh vyskytuje ve vyšších polohách, v severní Evropě i v nížinách (Sláma 1998). Naproti tomu ale např. z USA uvádí lokality nadmořských výšek

od 1 500 do 3 400 m (!). V severní části Nearktického regionu se pro vývoj tohoto druhu zachovaly vhodné podmínky a díky tomu je zde jeho výskyt četnější. Víceletý vývoj probíhá ve většině tavních jehličnanů rodů *Picea*, *Abies* a *Pseudotsuga*.

Uvedené informace týkající se holarktického rozšíření druhu *Tragosoma deparium* jsou v současné platné, nicméně probíhá podrobná revize celého rodu. V pásmu Nearktického regionu zřejmě dojde k oddělení tohoto druhu od palearktické populace (LAPLANTE in LÖBL & SMETANA 2010).

5.2 Podčeleď Lepturinae

Tabulka 6 – Trofický přehled – podčeleď Lepturinae

Podčeleď LEPTURINAE				
Počet druhů	Vývoj			
	v jehličnanech	v listnácích	v dřevinách bez preference	v bylinách
59 (tj. 28%)	14 (tj. 24%)	30 (tj. 51%)	11 (tj. 19%)	4 (tj. 6%)

Tato poměrně početná podčeleď nezahrnuje žádné hospodářsky významnější druhy. Saprofágní larvy této podčeledi preferují mrtvé, většinou již zetlené dřevo, imaga se často řadí k florikolům (Obr. 9, str. 77).

Zajímavostí tribu Rhagiini jsou některé druhy vyšších poloh, vázané na původní oblasti výskytu *Picea abies*. Mohou tak sloužit jako indikátory původního výskytu této dřeviny na našem území. Do nižších poloh jeho umělého vysazování ho doposud nenásledovaly. Jedná se o boreální a borealpinní druhy jako např. *Pachyta lamed*, *Pachyta quadrimaculata* (Obr. 10, str. 77), *Evodinus clathratus*, *Gaurotes virginea*. Z tribu Lepturini např. o druh *Lepturobosca virens*.

5.3 Podčeled' Necydalinae

Tabulka 7 – Trofický přehled – podčeled' Necydalinae

Podčeled' NECYDALINAE				
Počet druhů	Vývoj			
	v jehličnanech	v listnácích	v dřevinách bez preference	v bylinách
2 (tj. 1%)	0	2 (tj. 100%)	0	0

Tato podčeled' je u nás zastoupena pouze dvěma druhy. Oba se vyvíjejí v listnácích a oba patří k druhům velmi lokálním a vzácným.

5.4 Podčeled' Spondylidinae

Tabulka 8 – Trofický přehled – podčeled' Spondylidinae

Podčeled' SPONDYLIDINAE				
Počet druhů	Vývoj			
	v jehličnanech	v listnácích	v dřevinách bez preference	v bylinách
10 (tj. 5%)	8 (tj. 80%)	2 (tj. 20%)	0	0

V tribech Spondylidini a Asemini této podčeledi jsou zahrnuty druhy, které patří mezi hospodářsky nejvýznamnější tesařky ČR.

Z tribu Spondylidini se jedná o hojný druh *Spondylis buprestoides*. V našich podmínkách je troficky vázán na zástupce rodu *Pinus*, nejčastěji *P. sylvestris*. Za normálních okolností probíhá jeho vývoj ve volné přírodě především v pařezech, spodních částech mrtvých stojících stromů, a to jak v nadzemní, tak i podzemní části (SLÁMA 1998). Potencionální škodlivost druhu spočívá v oblibě kladení samic do pokácených borových kmenů. Vývoj larev, které se zavrtávají hluboko do dřeva, pak trvá dva i více let. Při opožděném odvozu vytěžené kulatiny tak může dojít při jejím následném zpracování k výrobě znehodnoceného řeziva. Vzhledem k poměrně dlouhé době výskytu imag (květen až září) je tedy nutno striktně plánovat těžbu na dobu vegetačního klidu a vytěžené dřevo včas preventivně vyvézt. Indikací přítomnosti druhu je samotné imago, které sice na první

pohled typického tesaříka nepřipomíná, ale zato poměrně častěji létá, a to jak ve dne, tak za soumraku.

Do tribu Asemini náleží také poměrně hojný, avšak díky způsobu života nenápadný tesařík *Arhopalus ferus*. Bionomie a vývoj je velmi podobný předchozímu druhu. Je také vázán většinou na *Pinus* sp., ale může napadat i ostatní jehličnany. Jeho indikace je obtížnější, protože je aktivní v noci, ve dne je ukrytý. O přítomnosti imag se lze přesvědčit buď nočním monitoringem na světlo, nebo vhodnými nástrahami.

Z tribu Asemini je hospodářsky velmi významným rodem *Tetropium*. U nás zahrnuje tři druhy – *T. castaneum*, *T. fuscum* a *T. gabrieli*. Jedná se o menší, cca 1 až 2 cm velké tesaříky, v přírodě na první pohled poměrně obtížně determinovatelné, zejména díky jejich poměrně vysoké barevné variabilitě. Rovněž bionomie celého rodu je velmi podobná a jedná se o soumravné druhy. Přes den je možno se s nimi setkat na pařezech, pokáceném dřevě nebo napadených stromech, a to cca 1 až 2 měsíce v období závislém na klimatu dané oblasti (od května v nižších polohách do srpna na horách). V případě druhu *Tetropium gabrieli* může determinaci usnadnit hostitelská dřevina, protože jako jediný je 100% monofágem *Larix decidua*. Tuto dřevinu na našem území doprovází ve všech polohách jejího současného výskytu a s narůstající oblibou jejího pěstování narůstá také přítomnost tohoto dříve poměrně vzácného tesaříka. Vzhledem k tomu, že naše současné porosty populace *Larix decidua* byly vysazeny uměle za účelem dřevní produkce (MLÍKOVSKÝ & STÝBLO 2006), bude *Tetropium gabrieli* pravděpodobně druhem introdukovaným. Introdukce bude datována právě do období „novodobého“ vysazování modřínu na našem území. Jako živočišný druh v ČR nepůvodní ho ale zmínění editoři ve své práci na rozdíl od modřínu neuvádějí.

Druhy *T. castaneum* a *T. fuscum* se v našich podmínkách vyskytují pospolitě, a to hlavně na *Picea abies*. Druhý jmenovaný je mnohem méně častý a lze jej považovat spíše za druh vyšších poloh (SLÁMA 1998).

Tetropium castaneum je z celé podčeledi druhem hospodářsky nejvýznamnějším a ze svého rodu *Tetropium* nejhojnějším. Zároveň vykazuje i největší velikostní a barevnou variabilitu. Je to druh Palearktický, který doprovází svou hostitelskou dřevinu *Picea abies* po celém území jejího výskytu. Atraktivním je pro něj oslabené (často houbou *Armillaria*

ostoyae), čerstvě pokácené, vyvrácené nebo zlomové dřevo středního či staršího věku. Žír larev je charakteristický hákovitou kukelní komůrkou umístěnou cca 2 až 4 cm hluboko v napadeném dřevě. Vývoj je dle pozorování jednoletý. SLÁMA (1998) uvádí vývoj i dvouletý, a to v horách a na severní hranici rozšíření druhu. V závislosti na klimatických podmínkách daného roku jsou v literatuře často uváděny údaje i o dvou pokoleních v průběhu jednoho vegetačního období (HEYROVSKÝ 1955, KOUDELA 1970, PFEFFER 1954, KŘÍSTEK & URBAN 2004). V klimatických podmínkách prováděného pozorování toto potvrzeno nebylo. SLÁMA (1998) taktéž publikovanou teorii více generací v průběhu jednoho vegetačního roku pokládá za omyl.

5.5 Podčeleď Cerambycinae

Tabulka 9 – Trofický přehled – podčeleď Cerambycinae

Podčeleď CERAMBYCINAE				
Počet druhů	Vývoj			
	v jehličnanech	v listnácích	v dřevinách bez preference	v bylinách
65 (tj. 31%)	10 (tj. 15%)	52 (tj. 80%)	1 (tj. 2%)	2 (tj. 3%)

Z tabulky je patrné, že většina zástupců této podčeledi je troficky vázaná na listnaté dřeviny. Mezi nimi lze nalézt i významné fyziologické škůdce, např. ze zástupců tribu Cerambycini či větší část zástupců tribu Clytini. Co se týče jehličnatých specialistů, hospodářsky nejvýznamnější druhy zahrnují triby Callidiini a Hylotropini.

Prvním významným zástupcem je *Callidium violaceum*. Ve volné přírodě je vývoj jednoletý a probíhá pod borkou a později i ve dřevě suchých jehličnatých dřevin. Většinou se však s tímto druhem setkáváme v blízkosti člověka jakožto obávaným škůdcem stavebního řeziva, skladů palivového dřeva apod. V takovýchto „nepřírodních“ podmínkách je schopen opakovaného vývoje až do úplné devastace dřeva. Limitním faktorem pro opakovaný vývoj je přítomnost alespoň minimálního zbytku borky potřebné pro kladení (SLÁMA 1998). Při absenci borky však bylo pozorováno kladení do čelní plochy trámu. Varovným indikátorem přítomnosti druhu je nalezené imago, vyskytující se

v „nelesních“ podmínkách již od poloviny dubna do konce srpna. Jedná se spíše o soumravný a noční druh, imaga nalezená a pozorovaná v průběhu dne byla spíše ukrytá a nevykazovala žádnou aktivitu.

Druhým zástupcem rodu *Callidium* na našem území je *C. aeneum*. Na rozdíl od předchozího druhu byl tento zaznamenán pouze ve volné přírodě. Jeho vývoj probíhá ve vyšších partiích kmene nebo větvích a zdaleka se nejedná o běžný druh.

Třetím, posledním zástupcem rodu je *Callidium coriaceum*. Jedná se o velmi vzácný druh původních smrkových porostů. Jeho výskyt v nižších polohách nebyl doposud pozorován. Vývoj je podobný druhu *C. aeneum*.

Hospodářsky nejvýznamnějším zástupcem celé podčeledi je kosmopolitní druh *Hylotrupes bajulus* (Obr. 11, str. 78). Jeho distribuční areál je velmi rozsáhlý – mimo sever téměř celá Evropa, Kavkaz, Malá Asie, Irák, Irán, Sibiř, Čína, severní Afrika, Severní Amerika (HEYROVSKÝ 1955). Česká republika tvoří severní hranici jeho výskytu. Je to soumravný až noční druh, žijící velmi nenápadně a jeho výskyt ve volné přírodě je zaznamenáván poměrně sporadicky. V našich přírodních podmínkách byl jeho vývoj zaznamenán pouze v introdukované *Pinus nigra* (SLÁMA 1998), z čehož autor usuzuje, že u nás není původním druhem. Bionomie je velmi podobná *C. violaceum*, avšak většinou s delším vývojem. HEYROVSKÝ (1955) ji uvádí v rozpětí 3 až 10 let, KŘÍSTEK & URBAN (2004) dokonce až 15 let.

5.6 Podčeleď Lamiinae

Tabulka 10 – Trofický přehled – podčeleď Lamiinae

Podčeleď LAMIINAE				
Počet druhů	Vývoj			
	v jehličnanech	v listnácích	v dřevinách bez preference	v bylinách
70 (tj. 33%)	10 (tj. 14%)	31 (tj. 44%)	1 (tj. 1%)	29 (tj. 41%)

Nejpočetnější podčeleď našich tesaříků. Zároveň je i nejpočetněji zastoupená trofickou linií herbifágů. Nejvýraznější morfologická diference proti předchozím podčeledím tesaříkovitých spočívá v kolmo dolů posazené hlavě imag.

Také tato podčeď zahrnuje několik potencionálně významných fyziologických škůdců. Na listnáčích to jsou zástupci tribů Saperdini a Lamiini, na jehličnanech Monochamini.

Tribus Monochamini je v ČR zastoupen dvěma rody – *Monochamus* a dnes již i *Anoplophora*, který je zastoupen jediným, nedávno introdukovaným druhem a náleží do trofické linie listnáčů.

Bionomie celého rodu *Monochamus* je víceméně shodná. Distribučně je nejvíce zastoupen v severovýchodní části Palearktu. Naším nejběžnějším druhem je *M. sutor*. Jedná se o monofága *Picea abies* obývající vyšší polohy jeho původního výskytu. Co se týče jeho výskytu v nižších polohách, HEYROVSKÝ (1955) uvádí ze své doby i lokality jako např. Bělá pod Bezdězem, Doksy, Kostelec nad Černými lesy. SLÁMA (1998) nižší polohy již neuvádí. Tesařík napadá oslabené starší stromy, vývraty a zlomy. Vývoj obvykle trvá dva roky, SLÁMA (1998) uvádí délku v rozpětí od jednoho do tří let. S oblibou klade do vytěženého dřeva, na kterém se lze s imagy také nejčastěji setkat, a to od června do srpna. Z tohoto důvodu může docházet k druhotnému poškození včas neodvezené vytěžené kulatiny, jak bylo již popisováno u druhu *Spondylis buprestoides*. Prevencí může být také její odkornění ihned po provedené těžbě.

Dalším významnějším druhem je *Monochamus galloprovincialis* (Obr. 12, str. 78), resp. u nás donedávna uváděný jako *M. galloprovincialis* ssp. *pistor*. Vývoj probíhá v *Pinus*, zejména *P. sylvestris*, a to většinou ve vrcholkových partiích a větvích starších stromů. Nevyhýbá se však ani kmínkům mladých stromů se slabší borkou. Výskyt na našem území není zdaleka tak častý jako u předchozího druhu, na rozdíl od něj je ale zastoupen ve všech výškových pásmech zastoupených borovicí.

Ostatní zástupci rodu *Monochamus* nepatří mezi naše hospodářsky významné druhy. Na našem území je jejich výskyt sporadický a v některých případech již i poměrně sporný. V poslední době je tento rod často revidován a dochází k diskusím ohledně synonymizace jeho některých druhů. Např. SAMA (2002) je názoru, že druh *Monochamus urussovii* není samostatným druhem a ve skutečnosti jde o druh *M. saltuarius*, ŠVÁCHA (pers. comm. in SAMA 2002), že *Monochamus saltuarius* je synonymum k *M. sartor* apod.

Hospodářsky méně významným, avšak zajímavým druhem této podčeledi je *Acanthocinus aedilis* náležícího do tribu Acanthocinini. Jedná se o sekundárního škůdce napadajícího spodní partie čerstvých vývratů nebo pokáceného dříví *Pinus* spp. Přezimující imaga vylétají brzy na jaře a jejich monitoring lze snadno provádět na borových pařezech. Ideální jsou čerstvé pařezy po zimní těžbě, protože pařezy starší dvou let již imaga nevyhledávají. Důležitým faktorem je silná borka. Vynikající mimikry činí v borce schovaná imaga téměř neviditelná a často je prozrazují jen extrémně dlouhá tykadla, která u samců přesahují jejich max. 2 cm dlouhé tělo až 5x. Vývoj larev a kuklení probíhá za optimálních podmínek v silné borce, pouze v případě její nedostatečné tloušťky také v podkorních partiích dřeva. Celý vývoj je dokončen v průběhu jedné vegetační sezóny a v případě optimálních klimatických podmínek nová generace imag vylétá již na konci léta. O ochraně vytěžené kulatiny před znehodnocením platí stejná pravidla prevence, jaká byla zmiňována u druhu *Spondylis buprestoides*.

Dalším velmi nenápadným druhem je v našich podmínkách jediný tesaříkovitý monofág troficky vázaný na *Abies alba*, cca 5 mm dlouhý *Pogonocherus ovatus*. Obývá nejvyšší patra starších stromů a tam probíhá i jeho vývoj. Imaga na podzim z vrcholu koruny slézají a přezimují v šupinách borky starých jedlí ve výšce cca 0,5 až 1,5 m. Zde také bývá v průběhu zimních měsíců prováděn monitoring druhu. Podle některých autorů imaga přezimují i v lesní hrabance a v jižních polohách výskytu probíhá vývoj tohoto druhu v listnáčích (JENIŠ 2001). V našich porostech jsou však všechna pozorování tohoto tesaříka vázaná na jedlí středních až vyšších poloh. Úbytek dřeviny vhodných parametrů má za následek mizení i tohoto tesaříka až do té míry, že je uveden na seznamu téměř ohrožených druhů (REJZEK 2005). Samotný brouk je schopen opakovaně přežívat i na několika málo ostrůvkovitě rozmístěných jedlí uvnitř smrkovém porostu, avšak jejich přítomnost je pro tento druh v našich podmínkách limitující. Vývoj, resp. monitoring, na smrku nebyl doposud pozorován (KONVIČKA & SPITZER 2009).

6. Diskuse

Tesaříci patří mezi nejpočetnější skupiny nejen brouků, ale i celé třídy hmyzu. Přestože Česká Republika spadá do početně nejméně zastoupené oblasti Palearktu, byl na jejím území zaznamenán a zdokumentován výskyt 210 druhů. Na první pohled se to v kontextu s 27 000 ve světě známými druhy (JENIŠ 2001) nezdá mnoho, avšak hlášení o výskytu nových druhů pro ČR jsou průběžně publikována. Pro srovnání, Heyrovský (1955) uvádí 220 druhů pro celé území tehdejší Československé republiky. Všechny druhy se u nás vyskytují v rámci své širší geografické distribuce, tzn., že žádný endemit se na našem území nevyskytuje.

Je důležité připomenout, že z uvedeného výčtu našich tesaříků se poměrně velká část vyskytuje vzácně a nálezy některých druhů nebyly již dlouhou dobu revidovány. Tato skutečnost primárně padá na vrub zániku původních biotopů a ekotopů a částečně také na jistou nejednoznačnost samotné původní publikace nálezu (nedostatečná dokumentace lokality, sporná determinace apod.). Dalším faktem zůstává skutečnost, že celou třetinu našich druhů lze považovat za ohroženou (REJZEK 2005).

Z celkového počtu 210 druhů je jich 59 schopno vývoje v jehličnanech, přičemž 45 je na ně přímo troficky vázáno. Monofágů na jehličnanech je 17, z toho plných 65% se vyvíjí v *Picea abies*. Doposud nebylo až na výjimky (*Tetropium castaneum*) prokázáno, že by druhy obývající původní přirozený areál výskytu smrku, tuto dřevinu „následovaly“ do nižších oblastí jejího dnešního umělého vysazování. Tyto druhy tak mohou být označovány jako indikátory původního výskytu *Picea abies* na našem území.

Tesaříkovití v ČR nepatří k hospodářsky příliš významným skupinám hmyzu. Druhá početnost obávaných fyziologických a technických škůdců je v porovnání s jinými skupinami hospodářsky významného hmyzu poměrně nízká. Přímé škody na lesních kulturách jsou jak historicky, tak i v současnosti zanedbatelné. Za nejzávažnější technické škůdce lze považovat introdukovaný druh *Hylotrupes bajulus* a autochtonní *Callidium violaceum*. Potencionálně závažnějšími škůdci jsou některé druhy trofické linie listnáčů, ale vzhledem k současné skladbě lesních porostů se řadí spíše k mizejícím druhům.

Otázka introdukce tesaříkovitých je z historického hlediska poměrně opomíjenou kapitolou. Někteří autoři ji sice okrajově zmiňují a jistá obecná data uvádějí (HEYROVSKÝ 1955, SLÁMA 1998), nejsou však příliš dávána do kontextu např. s původem samotných rostlin, na něž jsou tesaříci troficky vázáni. Nejaktuálnější dílo zabývající se komplexně druhy na našem území nepůvodními (MLÍKOVSKÝ & STÝBLO 2006), dokonce ani jeden druh tesaříka jako introdukovaný neuvádí. V poslední době jedině údaje o tesařících zavlečených na naše území publikoval SABOL (2006, 2009).

Za introdukované lze považovat druhy *Trichoferus campestris*, *Anoplophora glabripennis*, *Monochamus urussovii*, *Hylotrupes bajulus*, *Neoclytus acuminatus*, *Nathrius brevipennis*, *Phymatodes lividus* a nepůvodní je zřejmě i česká populace *Morimus asper* ssp. *funereus* (HEYROVSKÝ 1955, SLÁMA 1998). Sporná je i otázka původnosti druhu *Tetropium gabrieli*, a to z důvodu jeho trofické specializace na *Larix decidua*, protože kontinuita výskytu původních porostů této dřeviny na našem území byla přerušena a její dnešní výskyt již přirozený není. Proces introdukce nových druhů (nejen) na naše území je reálně probíhající a podmínky pro jeho další růst jsou, bohužel, velice příznivé. To vše navzdory neustále aktualizované a „zdokonalované“ legislativě. Ta však bez důsledné a důmyslné kontroly může jen těžko tento proces zpomalit či zastavit.

Dosavadní publikované poznatky z bionomie tesaříkovitých jsou poměrně rozsáhlé a na vysoké vědecké úrovni. Vzhledem k množství vznikajících publikací je logické, že v mnoha případech jsou v určitém vzájemném rozporu. Přesto není ani jeden druh, o jehož bionomii by neexistovaly alespoň dílčí informace. Je ale otázkou, nakolik jsou tyto poznatky pouze opakovaně přebírané z předchozích publikací a nakolik prakticky ověřené. Proto je nutné a žádoucí všechny doposud publikované znalosti prohlubovat a v praxi i nadále ověřovat.

Legislativní statut chráněných druhů tesaříkovitých se jeví spíše jako alibistický, než aby činil konkrétní kroky vedoucí k jejich skutečné záchraně. Do legislativy ČR jsou implementována většinou jen nezbytně nutná a direktivně nařízená pravidla daná legislativou a nařízeními EU. Připomínky a odborné názory českých vědeckých autorit většinou nejsou při přípravě vnitřních legislativních norem zohledňovány a následně tak s nimi nemohou být ani v souladu.

7. Závěr

Vyhodnocení stanovených cílů bakalářské práce:

- a) Aktuální seznam tesaříkovitých ČR byl zpracován. Názvosloví bylo aktualizováno v souladu s nejnovějšími publikacemi v oboru taxonomie.
- b) Všechny druhy tesaříkovitých ČR byly rozděleny do trofických linií. Číselné údaje byly sumarizovány, porovnány a vyhodnoceny. U taxonů trofické linie druhů jehličnatých dřevin byl proveden detailní rozbor.
- c) Hospodářsky nejvýznamnější taxony byly vyjmenovány. Aktuální poznatky z jejich bionomie byly shrnuty a citovány v souvztažnosti k současnému lesnímu hospodářství ČR.
- d) Současná legislativa jak česká, tak i legislativa EU vztahující se k tesaříkovitým byla shrnuta a komentována.
- e) Otázka introdukce, a to jak doložené, tak i domnělé či do budoucna potenciální, byla u příslušných taxonů zdůrazněna a komentována.
- f) Výsledky této práce budou aplikovány a ověřovány v její druhé, praktické části – dlouhodobým terénním faunistickým výzkumem jednotlivých lesních oblastí Křivoklátska. Budou kladeny do souvislosti se současným způsobem lesnického hospodaření v této oblasti s výhledem do budoucna.

8. Seznam citované literatury

- ALTHOFF J. & DANILEVSKY M. L., 1997: *Seznam kozličev (Coleoptera, Cerambycoidea) Europe. A check-list of longicorn beetles (Coleoptera, Cerambycidae) of Europe.* Slovensko entomološko Društvo, Ljubljana, 64 pp.
- BOUSQUET Y., 2011: Part Cerambycidae, pp. 71-77. In: BOUCHARD P., BOUSQUET Y., DAVIES AE., ALONSO-ZARAZANGA MA, LAWRENCE JF, LYAL CHC, NEWTON AF, REID CAM, SCHMITT M., ŚLIPIŃSKI SA, SMITH ABT, 2011: Family-group names in Coleoptera (Insecta). *ZooKeys* 88: 1–972. doi:10.3897/zookeys.88.807.
- DEMELT C., 1966: *Die Tierwelt Deutschlands. II. Bockkäfer oder Cerambycidae.* VEB Fischer, Jena. 116 pp., 9 tab.
- FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. [eds.], 2005: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. (Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates).* Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. 760 pp.
- HEQUET V., 1996: *Longicornes de Guyane.* Silvolab, Cayenne, 36 pp., 19 tab.
- HEYROVSKÝ L., 1955: *Fauna ČSR. Svazek 5 Tesaříkovití – Cerambycidae.* Nakladatelství Československé akademie věd, Praha. 345 pp.
- HEYROVSKÝ L. & SLÁMA M., 1992: *Tesaříkovití Coleoptera, Cerambycidae.* Nakladatelství Kabourek, Zlín. 366 pp.
- HORÁK J. (ed.), 2008: *Brouci vázaní na dřeviny (Beetles associated with trees).* Pardubický kraj & Česká lesnická společnost, Pardubice. 65 pp.
- HŮRKA K., 2005: *Brouci České a Slovenské republiky.* Nakladatelství Kabourek, Zlín, 390 pp.
- JENIŠ I., 2001: *Tesaříci. Long-horned Beetles.* Ateliér Regulus, Zlín. 333 pp.
- JELÍNEK J. (ed.), 1993: Check-list of Czechoslovak Insect IV (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Fol. Heyrovskyana*, Suppl. 1, Praha, 176 pp.

- KONVIČKA O. & SPITZER L., 2009: Příspěvek k faunistice tesaříka *Pogonocherus ovatus* (Coleoptera: Cerambycidae) na Valašsku (Západní Karpaty, Česká republika). *Acta Mus. Beskid.*, 1: 103-107.
- KOUDELA M., 1970: *Atlas lesního hmyzu: škůdci na jehličnanech*. Státní zemědělské nakladatelství, Praha. 287 pp.
- KŘÍSTEK J. & URBAN J., 2004: *Lesnická entomologie*. Academia, Praha. 455 pp.
- LÖBL I. & SMETANA A. (eds.), 2010: Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 6: Chrysomeloidea. Apollo Books, Stenstrup, Denmark. 924 pp.
- LOUŽIL J., 1961: *Atlas lesného hmyzu*. Slovenské vydavateľstvo pôľnohospodárskej literatúry v Bratislave a Státní zemědělské nakladatelství v Prahe. 186 pp.
- MLÍKOVSKÝ J. & STÝBLO P. (eds.), 2006: *Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky*. ČSOP Praha. 496 pp.
- PFEFFER A., 1954: *Lesnická zoologie II*. Státní zemědělské nakladatelství, Praha. 622 pp.
- REJZEK M., 2005: *Cerambycidae (tesaříkovití)*, pp. 530 – 532. In: FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds.): *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. (Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates)*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. 760 pp.
- SABOL O., 2006: Faunistic records from the Czech Republic – 196: Coleoptera: Cerambycidae: Lamiinae. *Klapalekiana* 42: 78.
- SABOL O., 2009: *Trichoferus campestris* (Coleoptera: Cerambycidae) – a new species of longhorn beetle for the Czech Republic and Slovakia. *Klapalekiana* 45: 199 -201.
- SAMA G., 2002: *Atlas of the Carambycidae of Europe and Mediterranean area. Part 1. Northern and Central Europe*. Nakladatelství Kabourek, Zlín. 177 pp.
- SLÁMA M. E. F., 1998: *Tesaříkovití – Cerambycidae České a Slovenské republiky (Brouci – Coleoptera)*. Milan Sláma, Krhanice. 383 pp.

- SLÁMA M. 2006: Cerambycidae. *Folia Heyrovskyana, Series B, No. 4 – Icones Insectorium Europae Centralis*, 40 pp.
- ŠVÁCHA P., 2001: *Unterfamilie Lamiinae*. Pp. 248-298. In: KLAUSNITZER B.: Die Larven der Käfer Mitteleuropas. Band 6. Spektrum Akademischer Verlag, Heidelberg, Berlin. 309 pp.
- ŠVÁCHA P. & DANILEVSKY M. L., 1986: Cerambycoid larvae of Europe and Soviet Union (Coleoptera, Cerambycoidea). Part I. *Acta Universitatis Carolinae – Biologica* 30: 1-176.
- ŠVÁCHA P. & DANILEVSKY M. L., 1987: Cerambycoid larvae of Europe and Soviet Union (Coleoptera, Cerambycoidea). Part II. *Acta Universitatis Carolinae – Biologica* 31: 121-284.
- ŠVÁCHA P. & DANILEVSKY M. L., 1988: Cerambycoid larvae of Europe and Soviet Union (Coleoptera, Cerambycoidea). Part III. *Acta Universitatis Carolinae – Biologica* 32: 1-205.
- ZELNÝ J., 1972: Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. *Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV*, 8: 3-16.

9. Ostatní citované zdroje

- Mezinárodní internetová encyklopedie BioLib. Dostupné: <http://www.biolib.cz/cz/taxon/>. (cit. únor 2012).
- Wikipedie, otevřená encyklopedie. Dostupné: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cerambycidae>. (cit. únor 2012).
- Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2010. Ministerstvo zemědělství ČR 2011, 128 pp. ISBN: 978-80-7084-995-8. Dostupné: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/vyrocní-a-hodnoticí-zpravy/zpravy-o-stavu-lesa-a-lesního/zprava-o-stavu-lesa-2010.html> (cit. únor 2012).

10. Soupis tabulek a grafů

Tabulka 1 – Počet druhů jednotlivých podčeledí tesaříkovitých ČR	...24
Tabulka 2 – Trofické rozdělení tesaříkovitých ČR	...25
Tabulka 3 – Porovnání xylofágních specialistů se současnou druhovou skladbou lesních porostů ČR	...26
Tabulka 4 – Porovnání linie jehličnatých xylofágů se současnou druhovou skladbou lesních porostů ČR	...26
Tabulka 5 – Trofický přehled – podčeleď Prioninae	...27
Tabulka 6 – Trofický přehled – podčeleď Lepturinae	...29
Tabulka 7 – Trofický přehled – podčeleď Necydalinae	...30
Tabulka 8 – Trofický přehled – podčeleď Spondylidinae	...30
Tabulka 9 – Trofický přehled – podčeleď Cerambycinae	...32
Tabulka 10 – Trofický přehled – podčeleď Lamiinae	...33
Graf 1 – Počet druhů jednotlivých podčeledí tesaříkovitých ČR	...24

11. Seznam příloh

11.1 Příloha 1 – Seznam tesaříkovitých ČR	...43
11.2 Příloha 2 – Rozdělení tesaříkovitých podle trofických vazeb	...61
11.3 Příloha 3 – Rozdělení linie jehličnatých xylofágů	...67
11.4 Příloha 4 – Monofágové na jehličnanech	...69
11.5 Příloha 5 – Fotografická příloha	...70

11.1 Příloha 1 - Seznam tesaříkovitých ČR

family: CERAMBYCIDAE Latreille, 1802

subfamily: PRIONINAE Latreille, 1802

tribe: AEGOSOMATINI Thomson, 1861

genus: *Aegosoma* Audinet-Serville, 1832

scabricorne (Scopoli, 1763)

původní jméno: *Cerambyx scabricornis* Scopoli, 1763

synonymum: *Megopis scabricornis* Scopoli, 1763

tribe: ERGATINI Fairmaire, 1864

genus: *Ergates* Latreille, 1829

faber (Linnaeus, 1761)

původní jméno: *Cerambyx faber* Linnaeus, 1761

ssp. faber (Linnaeus, 1761)

české jméno: tesařík zavalitý

tribe: MEROSCELISINI Thomson, 1861

genus: *Tragosoma* Audinet-Serville, 1832

depsarium (Linnaeus, 1767)

původní jméno: *Cerambyx depsarius* Linnaeus, 1767

tribe: PRIONINI Latreille, 1802

genus: *Prionus* Geoffroy, 1762

coriarius (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx coriarius* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík piluna

subfamily: LEPTURINAE Latreille, 1802

tribe: LEPTURINI Latreille, 1802

genus: *Alosterna* Mulsant, 1863

tabacicolor (De Geer, 1775)

původní jméno: *Leptura tabacicolor* De Geer, 1775

ssp. tabacicolor (De Geer, 1775)

genus: *Anastrangalia* Casey, 1924

dubia (Scopoli, 1763)

původní jméno: *Leptura dubia* Scopoli, 1763

synonymum: *Leptura dubia* Scopoli, 1763

ssp. dubia (Scopoli, 1763)

reyi (Heyden, 1889)

původní jméno: *Leptura reyi* Heyden, 1889

synonymum: *Leptura inexpectata* Jansson et Sjöberg, 1928

sanguinolenta (Linnaeus, 1761)

původní jméno: *Leptura sanguinolenta* Linnaeus, 1761

synonymum: *Leptura sanguinolenta* Linnaeus, 1761

Anoplodera sanguinolenta Cherepanov, 1979

- genus: *Anoplodera* Mulsant, 1839
 subgenus: *Anoplodera* Mulsant, 1839
rufipes (Schaller, 1783)
 původní jméno: *Leptura rufipes* Schaller, 1783
 synonymum: *Anoplodera kreuperi* Vives&Alonzo-Zaragaze in Vives, 2000
Leptura rufipes Schaller, 1783
 ssp. *rufipes* (Schaller, 1783)
sexguttata (Fabricius, 1775)
 původní jméno: *Leptura sexguttata* Fabricius, 1775
 synonymum: *Leptura sexguttata* Fabricius, 1775
- genus: *Cornumutilla* Letzner, 1843
lineata (Letzner, 1844)
 původní jméno: *Leptura lineata* Letzner, 1844
- genus: *Etorofus* Matsushita, 1933
 subgenus: *Etorofus* Matsushita, 1933
pubescens (Fabricius, 1787)
 původní jméno: *Leptura pubescens* Fabricius, 1787
 synonymum: *Pedostrangalia pubescens* Fabricius, 1787
Strangalia pubescens Fabricius, 1787
- genus: *Grammoptera* Audinet-Serville, 1835
 subgenus: *Grammoptera* Audinet-Serville, 1835
abdominalis (Stephens, 1831)
 původní jméno: *Leptura abdominalis* Stephens, 1831
 synonymum: *Grammoptera variegata* Germar, 1824
ruficornis (Fabricius, 1781)
 původní jméno: *Leptura ruficornis* Fabricius, 1781
 ssp. *ruficornis* (Fabricius, 1781)
ustulata (Schaller, 1783)
 původní jméno: *Leptura ustulata* Schaller, 1783
- genus: *Judolia* Mulsant, 1863
sexmaculata (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Leptura 6-maculata* Linnaeus, 1758
- genus: *Leptura* Linnaeus, 1758
aethiops Poda, 1761
 původní jméno: *Leptura aethiops* Poda, 1761
 synonymum: *Strangalia aethiops* Poda, 1761
annularis Fabricius, 1801
 původní jméno: *Leptura annularis* Fabricius, 1801
 synonymum: *Leptura arcuata* Panzer, 1793
Strangalia arcuata Panzer, 1793
 ssp. *annularis* Fabricius, 1801
aurulenta Fabricius, 1792
 původní jméno: *Leptura aurulenta* Fabricius, 1792
 synonymum: *Strangalia aurulenta* Fabricius, 1792
quadrifasciata Linnaeus, 1758
 původní jméno: *Leptura 4-fasciata* Linnaeus, 1758
 synonymum: *Strangalia quadrifasciata* Linnaeus, 1758
 ssp. *quadrifasciata* Linnaeus, 1758

- genus: *Lepturobosca* Reitter, 1913
virens (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura virens* Linnaeus, 1758
synonymum: *Leptura virens* Linnaeus, 1758
Anoplodera virens Cherepanov, 1979
- genus: *Nivellia* Mulsant, 1863
sanguinosa (Gyllenhal, 1827)
původní jméno: *Leptura sanguinosa* Gyllenhal, 1827
- genus: *Pachytodes* Pic, 1891
cerambyciformis (Schrank, 1781)
původní jméno: *Leptura cerambyciformis* Schrank, 1781
synonymum: *Leptura 4-maculata* Scopoli, 1763
Judolia cerambyciformis Schrank, 1781
- erraticus* (Dalman, 1817)
původní jméno: *Leptura erratica* Dalman in Schönherr, 1817
synonymum: *Judolia erratica* Dalman, 1817
ssp. erraticus (Dalman, 1817)
- genus: *Pedostrangalia* Sokolov, 1897
subgenus: *Pedostrangalia* Sokolov, 1897
revestita (Linnaeus, 1767)
původní jméno: *Leptura revestita* Linnaeus, 1767
synonymum: *Strangalia revestita* Linnaeus, 1767
- genus: *Pseudovadonia* Lobanov, Danilevsky et Murzin, 1981
livida (Fabricius, 1776)
původní jméno: *Leptura livida* Fabricius, 1776
synonymum: *Vadonia livida* Fabricius, 1776
ssp. livida (Fabricius, 1776)
- genus: *Rutpela* Nakane et Ohbayashi, 1957
maculata (Poda, 1761)
původní jméno: *Leptura maculata* Poda, 1761
synonymum: *Strangalia maculata* Poda, 1761
ssp. maculata
- genus: *Stenurella* Villiers, 1974
bifasciata (Müller, 1776)
původní jméno: *Leptura bifasciata* Müller, 1776
synonymum: *Strangalia bifasciata* Müller, 1776
ssp. bifasciata (Müller, 1776)
- melanura* (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura melanura* Linnaeus, 1758
synonymum: *Strangalia melanura* Linnaeus, 1758
- nigra* (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura nigra* Linnaeus, 1758
synonymum: *Strangalia nigra* Linnaeus, 1758
- septempunctata* (Fabricius, 1792)
původní jméno: *Leptura 7punctata* Fabricius, 1792
synonymum: *Strangalia septempunctata* Fabricius, 1792
ssp. septempunctata (Fabricius, 1792)

- genus: *Stictoleptura* Casey, 1924
 subgenus: *Aredolpona* Nakane & Obayashi, 1957
rubra (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Leptura rubra* Linnaeus, 1758
 synonymum: *Corymbia rubra* Linnaeus, 1758
Anoplodera rubra Cherepanov, 1979
Leptura rubra Linnaeus, 1758
 české jméno: tesařík obecný
 subgenus: *Stictoleptura* Casey, 1924
cordigera (Fuesslins, 1775)
 původní jméno: *Leptura cordigera* Fuesslins, 1775
 synonymum: *Corymbia cordigera* Fuesslins, 1775
Brachyleptura cordigera Villiers, 1978
Leptura cordigera Fuesslins, 1775
ssp. *cordigera* (Fuesslins, 1775)
erythroptera (Hagenbach, 1822)
 původní jméno: *Leptura erythroptera* Hagenbach, 1822
 synonymum: *Corymbia erythroptera* Hagenbach, 1822
Leptura erythroptera Hagenbach, 1822
fulva (De Geer, 1775)
 původní jméno: *Leptura fulva* De Geer, 1775
 synonymum: *Brachyleptura fulva* DeGeer, 1775
Corymbia fulva Bense, 1995
Paracorymbia fulva Miroshnikov, 1998
Leptura fulva DeGeer, 1775
maculicornis (DeGeer, 1775)
 původní jméno: *Leptura maculicornis* De Geer, 1775
 synonymum: *Corymbia maculicornis* Bense, 1995
Paracorymbia maculicornis Miroshnikov, 1998
Brachyleptura maculicornis De Geer, 1775
Leptura maculicornis De Geer, 1775
ssp. *maculicornis* (DeGeer, 1775)
scutellata (Fabricius, 1781)
 původní jméno: *Leptura scutellata* Fabricius, 1781
 synonymum: *Corymbia scutellata* Bense, 1995
Melanoleptura scutellata Miroshnikov, 1998
Leptura scutellata Fabricius, 1781
ssp. *scutellata* (Fabricius, 1781)
tesserula (Charpentier, 1825)
 původní jméno: *Leptura tesserula* Charpentier, 1825
 synonymum: *Brachyleptura tesserula* Švácha&Danilevsky, 1989
Corymbia tesserula Bense, 1995
Paracorymbia (Batesiata) tesserula Miroshnikov, 1998
Leptura tesserula Charpentier, 1825
 genus: *Strangalia* Audinet-Serville, 1835
attenuata (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Leptura attenuata* Linnaeus, 1758
 synonymum: *Strangalina attenuata* Linnaeus, 1758

- genus: *Vadonia* Mulsant, 1863
unipunctata (Fabricius, 1787)
původní jméno: *Leptura unipunctata* Fabricius, 1787
synonymum: *Leptura unipunctata* Fabricius, 1787
ssp. unipunctata (Fabricius, 1787)
- tribe: **OXYMIRINI** Danilevsky, 1997
- genus: *Oxymirus* Mulsant, 1862
cursor (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx cursor* Linnaeus, 1758
synonymum: *Toxotus cursor* Linnaeus, 1758
- tribe: **RHAGIINI** Kirby, 1837
- genus: *Acmaeops* LeConte, 1850
marginatus (Fabricius, 1781)
původní jméno: *Leptura marginata* Fabricius, 1781
pratensis (Laicharting, 1784)
původní jméno: *Leptura pratensis* Laicharting, 1784
synonymum: *Gnathacmaeops pratensis* Laicharting, 1784
septentrionis (Thomson, 1866)
původní jméno: *Pachyta septentrionis* Thomson, 1866
- genus: *Akimerus* Audinet-Serville, 1835
schaefferi (Laicharting, 1784)
původní jméno: *Leptura schaefferi* Laicharting, 1784
- genus: *Anisorus* Mulsant, 1862
quercus (Goeze, 1783)
původní jméno: *Cerambyx quercus* Goeze, 1783
synonymum: *Stenocorus quercus* Goeze, 1783
ssp. quercus (Goeze, 1783)
- genus: *Brachyta* Fairmaire, 1864
interrogationis (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura interrogationis* Linnaeus, 1758
synonymum: *Evodinus interrogationis* Linnaeus, 1758
- genus: *Cortodera* Mulsant, 1863
femorata (Fabricius, 1787)
původní jméno: *Leptura femorata* Fabricius, 1787
holoserica (Fabricius, 1801)
původní jméno: *Leptura holoserica* Fabricius, 1801
humeralis (Schaller, 1783)
původní jméno: *Leptura humeralis* Schaller, 1783
ssp. humeralis (Schaller, 1783)
villosa Heyden, 1876
původní jméno: *Cortodera villosa* Heyden, 1876
- genus: *Dinoptera* Mulsant, 1863
subgenus: *Dinoptera* Mulsant, 1863
collaris (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura collaris* Linnaeus, 1758
synonymum: *Acmaeops collaris* Linnaeus, 1758

- genus: *Evodinus* LeConte, 1850
clathratus (Fabricius, 1792)
původní jméno: *Rhagium clathratum* Fabricius, 1792
- genus: *Gaurotes* LeConte, 1850
subgenus: *Carilia* Mulsant, 1863
virginea (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura virginea* Linnaeus, 1758
synonymum: *Carilia virginea* Linnaeus, 1758
ssp. *virginea* (Linnaeus, 1758)
- genus: *Pachyta* Dejean, 1821
lamed (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura lamed* Linnaeus, 1758
ssp. *lamed* (Linnaeus, 1758)
quadrimaculata (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura 4-maculata* Linnaeus, 1758
- genus: *Pidonia* Mulsant, 1863
subgenus: *Pidonia* Mulsant, 1863
lurida (Fabricius, 1792)
původní jméno: *Leptura lurida* Fabricius, 1792
- genus: *Rhagium* Fabricius, 1775
subgenus: *Hagrium* Villiers, 1978
bifasciatum Fabricius, 1775
původní jméno: *Cerambyx bifasciatum* Fabricius, 1775
subgenus: *Megarhagium* Reitter, 1931
mordax (De Geer, 1775)
původní jméno: *Cerambyx mordax* De Geer, 1775
sycophanta (Schrank, 1781)
původní jméno: *Cerambyx sycophanta* Schrank, 1781
subgenus: *Rhagium* Fabricius, 1775
inquisitor (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx inquisitor* Linnaeus, 1758
ssp. *inquisitor* (Linnaeus, 1758)
- genus: *Stenocorus* Geoffroy, 1762
subgenus: *Stenocorus* Geoffroy, 1762
meridianus (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura meridiana* Linnaeus, 1758
- tribe: **RHAMNUSIINI** Sama, 2009
- genus: *Rhamnusium* Latreille, 1829
bicolor (Schrank, 1781)
původní jméno: *Cerambyx bicolor* Schrank, 1781
ssp. *bicolor* (Schrank, 1781)
- subfamily: **NECYDALINAE** Latreille, 1825
- genus: *Necydalis* Linnaeus, 1758
subgenus: *Necydalis* Linnaeus, 1758
major Linnaeus, 1758
původní jméno: *Necydalis major* Linnaeus, 1758

ssp. major Linnaeus, 1758
ulmi (Chevrolat, 1838)
původní jméno: *Molorchus ulmi* Chevrolat, 1838

subfamily: SPONDYLIDINAE Audinet-Serville, 1832

tribe: ANISARTHINI Mamaev and Danilevski, 1973

genus: *Anisarthron* Dejean, 1835

barbipes (Schrank, 1781)

původní jméno: *Cerambyx barbipes* Schrank, 1781

tribe: ASEMINI Thomson, 1861

genus: *Arhopalus* Audinet-Serville, 1834

ferus (Mulsant, 1839)

původní jméno: *Criocephalus rusticus* var. *ferus* Mulsant, 1839

synonymum: *Criocephalus tristis* Fabricius, 1787

rusticus (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx rusticus* Linnaeus, 1758

synonymum: *Criocephalus rusticus* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík hnědý

genus: *Asemum* Eschscholtz, 1830

striatum (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx striatus* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík pruhovaný

genus: *Nothorhina* Redtenbacher, 1845

muricata (Dalman, 1817)

původní jméno: *Callidium muricatum* Dalman et Schönherr, 1817

synonymum: *Nothorhina punctata* Fabricius, 1798

genus: *Tetropium* Kirby, 1837

castaneum (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx castaneus* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík smrkový

fuscum (Fabricius, 1787)

původní jméno: *Callidium fuscum* Fabricius, 1787

gabrielii Weise, 1905

původní jméno: *Tetropium gabrielii* Weise, 1905

české jméno: tesařík modřínový

tribe: SAPHANINI Gistel, 1848

genus: *Saphanus* Audinet-Serville, 1834

piceus (Laicharting, 1784)

původní jméno: *Callidium piceum* Laicharting, 1784

ssp. piceus (Laicharting, 1784)

tribe: SPONDYLIDINI Latreille, 1825

genus: *Spondylis* Fabricius, 1775

buprestoides (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Attelabus buprestoides* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík borový

subfamily: **CERAMBYCINAE** Latreille, 1802

tribe: **ANYGLYPTINI** Lacordaire, 1868

genus: **Anaglyptus** Mulsant, 1839

subgenus: **Anaglyptus** Mulsant, 1839

mysticus (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Leptura mystica* Linnaeus, 1758

tribe: **CALLICHROMATINI** Swainson & Shuckard, 1840

genus: **Aromia** Audinet-Serville, 1833

moschata (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx moschatus* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík pižmový

ssp. moschata (Linnaeus, 1758)

tribe: **CALLIDIINI** Kirby, 1837

genus: **Callidium** Fabricius, 1775

subgenus: **Callidium** Fabricius, 1775

violaceum (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx violaceus* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík fialový

subgenus: **Callidostola** Reitter, 1913

aeneum (De Geer, 1775)

původní jméno: *Cerambyx aeneus* De Geer, 1775

ssp. aeneum (De Geer, 1775)

coriaceum Paykull, 1800

původní jméno: *Callidium coriaceum* Paykull, 1800

synonymum: *Palaeocallidium coriaceum* Paykull, 1800

genus: **Leioderes** L. Redtenbacher, 1849

kollari L. Redtenbacher, 1849

původní jméno: *Leioderes kollari* Redtenbacher, 1849

genus: **Phymatodes** Mulsant, 1839

subgenus: **Phymatodellus** Reitter, 1913

rufipes (Fabricius, 1776)

původní jméno: *Callidium rufipes* Fabricius, 1776

synonymum: *Phymatodes rufipes* Fabricius, 1787

Poecilium rufipes Fabricius, 1776

ssp. rufipes (Fabricius, 1776)

subgenus: **Phymatodes** Mulsant, 1839

testaceus (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx testaceus* Linnaeus, 1758

české jméno: tesařík skladištní

genus: **Poecilium** Fairmaire, 1864

alni (Linnaeus, 1767)

původní jméno: *Leptura alni* Linnaeus, 1767

synonymum: *Phymatodes alni* Linnaeus, 1767

ssp. alni (Linnaeus, 1767)

fasciatum (Villers, 1789)

původní jméno: *Cerambyx fasciatus* Villers, 1789

- synonymum: *Phymatodes fasciatus* Villers, 1789
glabratum (Charpentier, 1825)
původní jméno: *Callidium glabratum* Charpentier, 1825
synonymum: *Phymatodes glabratus* Charpentier, 1825
- lividum** (Rosi, 1794)
původní jméno: *Callidium lividum* Rosi, 1794
synonymum: *Phymatodes lividus* Rosi, 1794
- pusillum** (Fabricius, 1787)
původní jméno: *Callidium pusillum* Fabricius, 1787
synonymum: *Phymatodes pusillus* Fabricius, 1787
Phymatodes pusillus ssp. *barbipes* Küster, 1847
- ssp. barbipes** (Küster, 1847)
ssp. pusillum (Fabricius, 1787)
- genus: **Pronocera** Motschulsky, 1875
angusta (Kriechbaumer, 1844)
původní jméno: *Callidium angustum* Kriechbaumer, 1844
- genus: **Pyrrhidium** Fairmaire, 1864
sanguineum (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx sanguineus* Linnaeus, 1758
- genus: **Ropalopus** Mulsant, 1839
clavipes (Fabricius, 1775)
původní jméno: *Callidium clavipes* Fabricius, 1775
- femoratus** (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx femoratus* Linnaeus, 1758
- macropus** (Germar, 1824)
původní jméno: *Callidium macropus* Germar, 1824
- ungaricus** (Herbst, 1784)
původní jméno: *Callidium ungaricum* Herbst in Fuesslins, 1784
- varini** (Bedel, 1870)
původní jméno: *Callidium (Rhopalopus) varini* Bedel, 1870
synonymum: *Ropalopus spinicornis* Abeille de Perin, 1869
- genus: **Semanotus** Mulsant, 1839
undatus (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx undatus* Linnaeus, 1758
- tribe: **CERAMBYCINI** Latreille, 1802
- genus: **Cerambyx** Linnaeus, 1758
cerdo Linnaeus, 1758
původní jméno: *Cerambyx cerdo* Linnaeus, 1758
české jméno: tesařík obrovský
- scopolii** Fuesslins, 1775
původní jméno: *Cerambyx scopolii* Fuesslins, 1775
- tribe: **CLYTINI** Mulsant, 1839
- genus: **Chlorophorus** Chevrolat, 1863
figuratus (Scopoli, 1763)
původní jméno: *Cerambyx figuratus* Scopoli, 1763
- herbstii** (Brahm, 1790)

- původní jméno: *Leptura herbstii* Brahm, 1790
hungaricus Seidlitz, 1891
původní jméno: *Chlorophorus hungaricus* Seidlitz, 1891
sartor (Müller, 1766)
původní jméno: *Leptura sartor* Müller, 1766
varius (Müller, 1766)
původní jméno: *Leptura varia* Müller, 1766
ssp. varius (Müller, 1766)
genus: **Clytus** Laicharting, 1784
arietis (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura arietis* Linnaeus, 1758
ssp. arietis (Linnaeus, 1758)
lama Mulsant, 1847
původní jméno: *Clytus lama* Mulsant, 1847
rhamni Germar, 1817
původní jméno: *Clytus rhamni* Germar, 1817
synonymum: *Clytus rhamni* ssp. *temesiensis* Germar, 1817
tropicus (Panzer, 1795)
původní jméno: *Callidium tropicum* Panzer, 1795
genus: **Cyrtoclytus** Ganglbauer, 1881
capra (Germar, 1824)
původní jméno: *Callidium (Clytus) capra* Germar, 1824
genus: **Isotomus** Mulsant, 1862
speciosus (Schneider, 1787)
původní jméno: *Callidium speciosum* Schneider, 1787
genus: **Neoclytus** Thomson, 1860
acuminatus (Fabricius, 1775)
původní jméno: *Callidium acuminatum* Fabricius, 1775
genus: **Plagionotus** Mulsant, 1842
arcuatus (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura arcuata* Linnaeus, 1758
české jméno: tesařík dubový
detritus (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura ditrita* Linnaeus, 1758
floralis (Pallas, 1773)
původní jméno: *Cerambyx floralis* Pallas, 1773
synonymum: *Echinocerus floralis* Pallas, 1773
genus: **Rusticoclytus** Vives, 1977
pantherinus (Savenius, 1825)
původní jméno: *Clytus pantherinus* Savenius in Hummel, 1825
synonymum: *Xylotrechus pantherinus* Savenius, 1825
rusticus (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura rustica* Linnaeus, 1758
synonymum: *Xylotrechus rusticus* Linnaeus, 1758
genus: **Xylotrechus** Chevrolat, 1860
subgenus: **Xylotrechus** Chevrolat, 1860
antelope (Schönherr, 1817)
původní jméno: *Callidium rufipes* Fabricius, 1776

- ssp. antilope** (Schönherr, 1817)
arvicola (Olivier, 1795)
 původní jméno: *Callidium arvicola* Olivier, 1795
capricornus Gebler, 1830
 původní jméno: *Xylotrechus capricornus* Gebler, 1830
 synonymum: *Xylotrechus capricornis* Chevrolat, 1863
 tribe: **DEILINI** Fairmaire, 1864
 genus: **Deilus** Audinet-Serville, 1834
fugax (Olivier, 1790)
 původní jméno: *Callidium fugax* Olivier, 1790
 tribe: **GRACILIINI** Mulsant, 1839
 genus: **Axinopalpis** Dejean, 1835
gracilis (Krynicky, 1832)
 původní jméno: *Obrium gracile* Krynicky, 1832
ssp. gracilis (Krynicky, 1832)
 genus: **Gracilia** Audinet-Serville, 1834
minuta (Fabricius, 1781)
 původní jméno: *Saperda minuta* Fabricius, 1781
 tribe: **HESPEROPHANINI** Mulsant, 1839
 subtribe: **HESPEROPHANINA** Mulsant, 1839
 genus: **Trichoferus** Wollaston, 1854
campestris (Faldermann, 1835)
 původní jméno: *Callidium campestris* Faldermann, 1835
 synonymum: *Hesperophanes flavopubescens* Kolbe, 1886
griseus (Fabricius, 1792)
 původní jméno: *Callidium griseum* Fabricius, 1792
pallidus (Olivier, 1790)
 původní jméno: *Callidium pallidum* Olivier, 1790
 tribe: **HYLOTRUPINI** Zagajkevitch, 1991
 genus: **Hylotrupes** Audinet-Serville, 1834
bajulus (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Cerambyx bajulus* Linnaeus, 1758
 české jméno: tesařík krovový
 tribe: **MOLORCHINI** Gistel, 1848
 genus: **Glaphyra** Newman, 1840
 subgenus: **Glaphyra** Newman, 1840
kiesenwetteri (Mulsant et Rey, 1861)
 původní jméno: *Molorchus kiesenwetteri* Mulsant et Rey, 1861
 synonymum: *Molorchus kiesenwetteri* Mulsant, 1862
ssp. kiesenwetteri (Mulsant et Rey, 1861)
marmottani (Brisout, 1863)
 původní jméno: *Molorchus marmottani* Brisout in Grenier, 1863
 synonymum: *Molorchus marmottani* Brisout, 1863

- ssp. marmottani** (Brisout, 1863)
umbellatarum (Schreber, 1759)
 původní jméno: *Necydalis umbellatarum* Schreber, 1759
 genus: **Molorchus** Fabricius, 1792
minor (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Necydalis minor* Linnaeus, 1758
ssp. minor (Linnaeus, 1758)
- tribe: **NATHRIINI** Arnett, 1962
 genus: **Nathrius** Brethes, 1916
brevipennis (Mulsant, 1839)
 původní jméno: *Leptidea brevipennis* Mulsant, 1839
- tribe: **OBRIINI** Mulsant, 1839
 genus: **Obrium** Dejean, 1821
brunneum (Fabricius, 1792)
 původní jméno: *Saperda brunnea* Fabricius, 1792
cantharinum (Linnaeus, 1767)
 původní jméno: *Cerambyx cantharinus* Linnaeus, 1767
ssp. cantharinum (Linnaeus, 1767)
- tribe: **PURPURICENINI** J. Thomson, 1861
 genus: **Purpuricenus** Dejean, 1821
 subgenus: **Purpuricenus** Dejean, 1821
globulicollis Dejean, 1839
 původní jméno: *Purpuricenus globulicollis* Dejean in Mulsant, 1839
kaehlerii (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Cerambyx kaehlerii* Linnaeus, 1758
 české jméno: tesařík broskvoňový
- tribe: **ROSALIINI** Fairmaire, 1864
 genus: **Rosalia** Audinet-Serville, 1833
 subgenus: **Rosalia** Audinet-Serville, 1833
alpina (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Cerambyx alpinus* Linnaeus, 1758
 české jméno: tesařík alpský
- tribe: **STENHOMALINI** Miroshnikov, 1989
 genus: **Stenhomalus** White, 1855
 subgenus: **Obriopsis** G. Müller, 1948
bicolor (Kraatz, 1862)
 původní jméno: *Obrium bicolor* Kraatz, 1862
 synonymum: *Obriopsis bicolor* Kraatz, 1862
Obrium bicolor Kraatz, 1862
- tribe: **STENOPTERINI** Gistel, 1848
 genus: **Callimus** Mulsant, 1846
angulatus (Schrank, 1789)

původní jméno: *Saperda angulata* Schrank, 1789
synonymum: *Callimellum angulatum* Schrank, 1789
ssp. angulatus (Schrank, 1789)

genus: *Stenopterus* Illiger, 1804

ater (Linnaeus, 1767)

původní jméno: *Necydalis atra* Linnaeus, 1767

flavicornis Küster, 1846

původní jméno: *Stenopterus flavicornis* Küster, 1846

rufus (Linnaeus, 1767)

původní jméno: *Necydalis rufa* Linnaeus, 1767

ssp. rufus (Linnaeus, 1767)

podčeled: LAMIINAE Latreille, 1825

tribe: **ACANTHOCININI** Blanchard, 1845

genus: *Acanthocinus* Dejean, 1821

aedilis (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx aedilis* Linnaeus, 1758

české jméno: kozlíček (tesařík) dazule

griseus (Fabricius, 1792)

původní jméno: *Cerambyx griseus* Fabricius, 1792

reticulatus (Razoumowsky, 1789)

původní jméno: *Cerambyx reticulatus* Razoumowsky, 1789

genus: *Leiopus* Audinet-Serville, 1835

nebulosus (Linnaeus, 1758)

původní jméno: *Cerambyx nebulosus* Linnaeus, 1758

ssp. nebulosus (Linnaeus, 1758)

punctulatus (Paykull, 1800)

původní jméno: *Cerambyx punctulatus* Paykull, 1800

tribe: **ACANTHODERINI** Thomson, 1860

genus: *Aegomorphus* Haldeman, 1847

clavipes (Schrank, 1781)

původní jméno: *Cerambyx clavipes* Schrank, 1781

synonymum: *Acanthoderes clavipes* Schrank, 1781

genus: *Oplosia* Mulsant, 1863

cinerea (Mulsant, 1839)

původní jméno: *Exocentrus cinereus* Mulsant, 1839

synonymum: *Oplosia fenica* Mulsant, 1839

tribe: **AGAPANTHINI** Mulsant, 1839

genus: *Agapanthia* Audinet-Serville, 1935

subgenus: *Agapanthia* Audinet-Serville, 1935

cardui (Linnaeus, 1767)

původní jméno: *Cerambyx cardui* Linnaeus, 1767

synonymum: *Agapanthia pannonica* Kratochvíl, 1985

intermedia Ganglbauer, 1884

původní jméno: *Agapanthia cyanea* var. *intermedia* Ganglbauer, 1884

synonymum: *Agapanthia violacea* var. *intermedia* Plaviltshikov, 1937

- violacea* (Fabricius, 1775)
původní jméno: *Saperda violacea* Fabricius, 1775
subgenus: *Eoptes* Gistel, 1857
- cynarae* (Germar, 1817)
původní jméno: *Saperda cynarae* Germar, 1817
- dahli* (Richter, 1821)
původní jméno: *Saperda dahli* Richter, 1821
- kirbyi* (Gyllenhal, 1817)
původní jméno: *Saperda kirbyi* Gyllenhal in Schönherr, 1817
- villosviridescens* (De Geer, 1775)
původní jméno: *Cerambyx villosviridescens* De Geer, 1775
- genus: *Agapanthiola* Ganglbauer, 1900
- leucaspis* (Steven, 1817)
původní jméno: *Saperda leucaspis* Steven in Schönherr, 1817
synonymum: *Agapanthia (Agapanthiola) leucaspis* Steven, 1817
- genus: *Calamobius* Guérin-Méneville, 1849
- filum* (Rossi, 1790)
původní jméno: *Saperda filum* Rossi, 1790
- tribe: **APODASYINI** Lacordaire, 1872
- genus: *Anaesthetis* Mulsant, 1835
- testacea* (Fabricius, 1781)
původní jméno: *Saperda testacea* Fabricius, 1781
ssp. testacea (Fabricius, 1781)
- genus: *Deroplia* Dejean, 1835
- genei* (Aragona, 1830)
původní jméno: *Saperda genei* Aragona, 1830
synonymum: *Stenidea genei* Aragona, 1830
ssp. genei (Aragona, 1830)
- tribe: **DORCADIONINI** Swainson & Shuckard, 1840
- genus: *Dorcadion* Dalman, 1817
- subgenus: *Cribridorcadion* Pic, 1901
- pedestre* (Poda von Neuhaus, 1761)
původní jméno: *Lamia pedestris* Poda, 1761
ssp. pedestre (Poda von Neuhaus, 1761)
- scopolii* (Herbst, 1784)
původní jméno: *Lamia scopolii* Herbst, 1784
- subgenus: *Carinatodorcadion* Breuning, 1943
- aethiops* (Scopoli, 1763)
původní jméno: *Cerambyx aethiops* Scopoli, 1763
- fulvum* (Scopoli, 1763)
původní jméno: *Cerambyx fulvus* Scopoli, 1763
ssp. fulvum (Scopoli, 1763)
- tribe: **LAMIINI** Latreille, 1825
- genus: *Lamia* Fabricius, 1775
- textor* (Linnaeus, 1758)

- původní jméno: *Cerambyx textor* Linnaeus, 1758
 genus: **Morimus** Brullé, 1832
asper (Mulsant, 1862)
 původní jméno: *Cerambyx asper* Sulzer, 1776
 ssp. **funereus** (Mulsant, 1862)
 synonymum: *Morimus funereus* Mulsant, 1862
- tribus: **MESOSINI** Mulsant, 1839
- genus: **Mesosa** Latreille, 1829
 subgenus: **Aplocnemía** Stephens, 1831
nebulosa (Fabricius, 1781)
 původní jméno: *Lamia nebulosa* Linnaeus, 1761
 ssp. **nebulosa** (Fabricius, 1781)
 subgenus: **Mesosa** Latreille, 1829
curculionoides (Linnaeus, 1761)
 původní jméno: *Cerambyx curculionoides* Linnaeus, 1761
- tribe: **MONOCHAMINI** Gistel, 1848
- genus: **Anoplophora** Hope, 1839
glabripennis (Motschulsky, 1853)
 původní jméno: *Cerosterna glabripennis* Motschulsky, 1853
 synonymum: *Melanauster glabripennis* Jakobson, 1910
- genus: **Monochamus** Dejean, 1821
 subgenus: **Monochamus** Dejean, 1821
galloprovincialis (Olivier, 1795)
 původní jméno: *Cerambyx gallo-provincialis* Olivier, 1795
 synonymum: *Monochamus galloprovincialis* ssp. *pistor* Germar, 1818
saltuarius (Gebler, 1830)
 původní jméno: *Monohammus saltuarius* Gebler, 1830
sartor (Fabricius, 1787)
 původní jméno: *Lamia sartor* Fabricius, 1787
sutor (Linnaeus, 1758)
 původní jméno: *Cerambyx sutor* Linnaeus, 1758
 synonymum: *Monochamus rosenmuelleri* Cederhjeim, 1798
 ssp. **sutor** (Linnaeus, 1758)
urussovii Fischer von Waldheim, 1806
 původní jméno: *Cerambyx urussovii* Fischer von Waldheim, 1806
- tribe: **PHYTOECIINI** Mulsant, 1839
- genus: **Oberea** Dejean, 1835
 subgenus: **Amaurostoma** DJ. Müller, 1906
erythrocephala (Schrank, 1776)
 původní jméno: *Cerambyx erythrocephalus* Schrank, 1776
 ssp. **erythrocephala** (Schrank, 1776)
euphorbiae (Germar, 1813)
 původní jméno: *Saperda euphorbiae* Germar, 1813
 synonymum: *Oberea (Amaurostoma) moravica* Kratochvíl, 1989
 subgenus: **Oberea** Dejean, 1835

- linearis* (Linnaeus, 1761)
původní jméno: *Cerambyx linearis* Linnaeus, 1761
- oculata* (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx oculus* Linnaeus, 1758
- pupillata* (Gyllenhal, 1817)
původní jméno: *Saperda pupillata* Gyllenhal in Schönherr, 1817
- genus: ***Opsilia*** Mulsant, 1862
- coerulescens* (Scopoli, 1763)
původní jméno: *Leptura coerulescens* Scopoli, 1763
synonymum: *Phytoecia (Opsilia) coerulescens* Scopoli, 1763
- molybdaena* (Dalman, 1817)
původní jméno: *Saperda molybdaena* Dalman, 1817
synonymum: *Phytoecia (Opsilia) molybdaena* Dalman, 1817
- uncinata* (Redtenbacher, 1842)
původní jméno: *Phytoecia uncinata* W. Redtenbacher, 1842
- genus: ***Phytoecia*** Dejean, 1835
- subgenus: ***Cardoria*** Mulsant, 1862
- scutellata* (Fabricius, 1792)
původní jméno: *Saperda scutellata* Fabricius, 1792
synonymum: *Cardoria scutellata* Fabricius, 1792
- subgenus: ***Musaria*** Thomson, 1864
- affinis* (Harrer, 1784)
původní jméno: *Leptura affinis* Harrer, 1784
synonymum: *Phytoecia (Musaria) nigripes* Voet, 1778
ssp. *affinis* (Harrer, 1784)
- argus* (Frölich, 1793)
původní jméno: *Saperda argus* Frölich, 1793
synonymum: *Musaria argus* Frölich, 1793
- subgenus: ***Phytoecia*** Dejean, 1835
- caerulea* (Scopoli, 1772)
původní jméno: *Leptura caerulea* Scopoli, 1772
- cylindrica* (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx cylindricus* Linnaeus, 1758
- icterica* (Schaller, 1783)
původní jméno: *Saperda icterica* Schaller, 1783
- nigricornis* (Fabricius, 1781)
původní jméno: *Saperda nigricornis* Fabricius, 1781
- pustulata* (Schrank, 1776)
původní jméno: *Cerambyx pustulatus* Schrank, 1776
ssp. *pustulata* (Schrank, 1776)
- virgula* (Charpentier, 1825)
původní jméno: *Saperda virgula* Charpentier, 1825
- tribe: **POGONOCHERINI** Mulsant, 1839
- genus: ***Exocentrus*** Dejean, 1835
- adpersus* Mulsant, 1846
původní jméno: *Exocentrus adpersus* Mulsant, 1846
- lusitanus* (Linnaeus, 1767)

- původní jméno: *Cerambyx lusitanus* Linnaeus, 1767
punctipennis Mulsant et Guillebeau, 1856
původní jméno: *Exocentrus punctipennis* Mulsant et Guillebeau, 1856
stierlini Ganglbauer, 1883
původní jméno: *Exocentrus stierlini* Ganglbauer, 1883
genus: ***Pogonocherus*** Dejean, 1821
decoratus Fairmaire, 1855
původní jméno: *Pogonocherus decoratus* Fairmaire, 1855
synonymum: *Pogonocherus (Pityphilus) decoratus* Fairmaire, 1855
fasciculatus (De Geer, 1775)
původní jméno: *Cerambyx fasciculatus* De Geer, 1775
synonymum: *Pogonocherus (Pityphilus) fasciculatus* De Geer, 1775
ssp. *fasciculatus* (De Geer, 1775)
hispidulus (Piller et Mitterpacher, 1783)
původní jméno: *Cerambyx hispidulus* Piller et Mitterpacher, 1783
synonymum: *Pogonocherus (Pogonocherus) hispidulus* Piller et Mitterpacher, 1783
hispidus (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx hispidus* Linnaeus, 1758
synonymum: *Pogonocherus (Pogonocherus) hispidus* Linnaeus, 1758
ovatus (Goeze, 1777)
původní jméno: *Cerambyx ovatus* Goeze, 1777
synonymum: *Pogonocherus (Pityphilus) ovatus* Goeze, 1777
- tribe: **SAPERDINI** Mulsant, 1839
- genus: ***Menesia*** Mulsant, 1856
bipunctata (Zoubkoff, 1829)
původní jméno: *Saperda bipunctata* Zoubkoff, 1829
- genus: ***Saperda*** Fabricius, 1775
carcharias (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx carcharias* Linnaeus, 1758
synonymum: *Anaerea carcharias* Linnaeus, 1758
české jméno: kozlíček topolový
octopunctata (Scopoli, 1772)
původní jméno: *Leptura octopunctata* Scopoli, 1772
synonymum: *Saperda (Argalia) octopunctata* Scopoli, 1772
perforata (Pallas, 1773)
původní jméno: *Cerambyx perforatus* Pallas, 1773
synonymum: *Saperda (Lopezcolonia) perforata* Pallas, 1773
populnea (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx populneus* Linnaeus, 1758
synonymum: *Compsidia populnea* Linnaeus, 1758
české jméno: kozlíček osikový
punctata (Linnaeus, 1767)
původní jméno: *Cerambyx punctatus* Linnaeus, 1767
synonymum: *Lopezcolonia punctata* Linnaeus, 1767
scalaris (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Cerambyx scalaris* Linnaeus, 1758

- ssp. scalaris** (Linnaeus, 1758)
similis Laicharting, 1784
původní jméno: *Saperda similis* Laicharting, 1784
genus: **Stenostola** Mulsant, 1839
dubia (Laicharting, 1784)
původní jméno: *Saperda dubia* Laicharting, 1784
ferrea (Schrank, 1776)
původní jméno: *Cerambyx ferreus* Schrank, 1776
ssp. ferrea (Schrank, 1776)
- tribus: **TETROPINI** Portevin, 1927
genus: **Tetrops** Stephens, 1829
praeustus (Linnaeus, 1758)
původní jméno: *Leptura praeusta* Linnaeus, 1758
synonymum: *Tetrops nigra* Kraatz, 1859
ssp. praeustus (Linnaeus, 1758)
starkii Chevrolat, 1859
původní jméno: *Tetrops starkii* Chevrolat, 1859
synonymum: *Tetrops praeustus* var. *starkii* Villiers, 1978

11.2 Příloha 2 - Rozdělení tesaříkovitých podle trofických vazeb

legenda: J..... vývoj v jehličnanech
 L..... vývoj v listnáčích
 J+L... vývoj v dřevinách bez preference
 H..... herbifág (vývoj v bylinách)

druh	živná rostlina	J	L	J+L	H
Podčeleď PRIONINAE		2	1	1	0
<i>Aegosoma scabricorne</i>	listnáče		1		
<i>Ergates faber</i>	v našich podmínkách zejména <i>Pinus</i> a <i>Picea</i> , dále též <i>Abies</i> , <i>Larix</i> , <i>Cedrus</i>	1			
<i>Prionus coriarius</i>	jehličnany: <i>Picea</i> , <i>Pinus</i> , <i>Abies</i> listnáče: <i>Quercus</i> , <i>Fagus</i> , <i>Acer</i> , <i>Ulmus</i> , <i>Castanea</i> , <i>Carpinus</i> , <i>Alnus</i> , <i>Corylus</i> , <i>Betula</i> , <i>Salix</i> , <i>Tilia</i>			1	
<i>Tragosoma depsarium</i>	v ČR <i>Picea abies</i> , <i>Pinus</i> , dále též <i>Abies</i> , <i>Pseudotsuga</i>	1			

Podčeleď LEPTURINAE		14	30	11	4
<i>Rhamnusium bicolor</i>	listnáče		1		
<i>Rhagium bifasciatum</i>	jehličnany: <i>Pinus</i> , <i>Picea</i> , <i>Larix</i> , <i>Abies</i> listnáče: <i>Alnus</i> , <i>Quercus</i> , <i>Fagus</i> , <i>Corylus</i> , <i>Betula</i> , <i>Fraxinus</i> , <i>Carpinus</i> , <i>Populus</i> , <i>Pirus</i> , <i>Sarothamnus</i>			1	
<i>Rhagium inquisitor</i>	jehličnany: <i>Pinus</i> , <i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Larix</i> listnáče: <i>Betula</i> , <i>Fagus</i> , <i>Quercus</i>			1	
<i>Rhagium mordax</i>	jehličnany: <i>Abies</i> , <i>Picea</i> listnáče: <i>Fagus</i> , <i>Alnus</i> , <i>Acer</i> , <i>Carpinus</i> , <i>Quercus</i> , <i>Salix caprea</i> , <i>Sorbus</i> , <i>Tilia</i> , <i>Betula</i> , <i>Populus tremula</i> , <i>Ulmus</i> , <i>Fraxinus</i> , <i>Pirus</i> , <i>Castanea</i>			1	
<i>Rhagium sycophanta</i>	listnáče		1		
<i>Oxymirus cursor</i>	jehličnany: <i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Pinus</i> listnáče: <i>Betula</i> , <i>Salix</i> , <i>Fagus</i> , <i>Quercus</i> , <i>Alnus</i> , <i>Sorbus</i> , <i>Corylus avellana</i>			1	
<i>Stenocorus meridianus</i>	listnáče		1		
<i>Anisorus quercus</i>	listnáče		1		
<i>Akimerus schaefferi</i>	listnáče		1		
<i>Pachyta lamed</i>	<i>Picea</i> , <i>Pinus</i>	1			
<i>Pachyta quadrimaculata</i>	v ČR <i>Picea</i> na Sibiři <i>Pinus</i> (ČEREPANOV 1979 in SLÁMA 1998), SLÁMA (1998) uvádí písemně zasláný nepublikovaný údaj od Pfeffera o údajném vývoji v <i>Betula</i> sp.	1			
<i>Brachyta interrogationis</i>	herbifág (<i>Geranium silvaticum</i>)				1
<i>Evodinus clathratus</i>	jehličnany: <i>Picea</i> listnáče: <i>Fagus</i> , <i>Salix</i>			1	
<i>Gaurotes virginea</i>	<i>Picea</i> , <i>Pinus</i>	1			
<i>Acmaeops marginatus</i>	<i>Pinus</i> , <i>Picea</i>	1			
<i>Acmaeops pratensis</i>	<i>Picea</i> , <i>Pinus</i>	1			
<i>Acmaeops septentrionis</i>	<i>Picea</i> , <i>Pinus</i> , <i>Larix</i>	1			
<i>Dinoptera collaris</i>	listnáče		1		
<i>Cortodera femorata</i>	<i>Picea</i> (vývoj ve spadlých šiškách) SLÁMA (1998) uvádí písemně zasláný nepublikovaný údaj Kautmanem o kladení samic do šišek <i>Pinus</i>	1			
<i>Cortodera holosericea</i>	herbifág				1
<i>Cortodera humeralis</i>	listnáče		1		
<i>Cortodera villosa</i>	herbifág				1

<i>Grammoptera abdominalis</i>	listnáče		1		
<i>Grammoptera ruficornis</i>	listnáče		1		
<i>Grammoptera ustulata</i>	listnáče		1		
<i>Pidonia lurida</i>	jehličnany: <i>Picea</i> listnáče: <i>Fagus</i>			1	
<i>Pedostrangalia revestita</i>	listnáče		1		
<i>Etorufus pubescens</i>	<i>Pinus</i>	1			
<i>Lepturobosca virens</i>	<i>Pinus, Picea</i>	1			
<i>Leptura aethiops</i>	V ČR listnáče udajně též <i>Pinus pumila</i> (ČEREPANOV 1979 in SLÁMA 1998)		1		
<i>Leptura annularis</i>	listnáče		1		
<i>Leptura aurulenta</i>	listnáče		1		
<i>Leptura quadrifasciata</i>	listnáče		1		
<i>Anastrangalia dubia</i>	<i>Picea, Abies, Pinus</i>	1			
<i>Anastrangalia reyi</i>	<i>Picea, Pinus</i>	1			
<i>Anastrangalia sanguinolenta</i>	<i>Picea, Pinus, Abies</i>	1			
<i>Stictoleptura cordigera</i>	listnáče		1		
<i>Stictoleptura erythroptera</i>	listnáče		1		
<i>Stictoleptura rubra</i>	<i>Pinus, Picea, Larix, Abies</i>	1			
<i>Stictoleptura scutellata</i>	listnáče		1		
<i>Stictoleptura tessera</i>	listnáče		1		
<i>Stictoleptura fulva</i>	listnáče		1		
<i>Stictoleptura maculicornis</i>	jehličnany: <i>Pinus, Abies, Picea</i> listnáče: <i>Fagus, Quercus, Betula, Sorbus</i>			1	
<i>Anoplodera rufipes</i>	listnáče		1		
<i>Anoplodera sexguttata</i>	listnáče		1		
<i>Vadonia unipunctata</i>	herbifág (<i>Knautia arvensis, Scabiosa</i> sp.)				1
<i>Judolia sexmaculata</i>	jehličnany: <i>Picea, Pinus, Larix, Abies</i> listnáče: <i>Populus, Tilia, Alnus</i>			1	
<i>Pachytodes cerambyciformis</i>	jehličnany: <i>Picea, Pinus, Larix, Abies</i> listnáče: <i>Quercus, Castanea, Betula, Carpinus</i>			1	
<i>Pachytodes erraticus</i>	listnáče		1		
<i>Alosterna tabacicolor</i>	listnáče		1		
<i>Pseudovadonia livida</i>	listnáče (HEYROVSKÝ 1955) Švácha (1988) uvádí symbiózu larev v půdě s houbou <i>Marasmius oreader</i>		1		
<i>Nivellia sanguinosa</i>	listnáče		1		
<i>Cornumutilla lineata</i>	<i>Picea, Abies, Pinus, Larix</i>	1			
<i>Strangalia attenuata</i>	v ČR listnáče ČEREPANOV (1979 in SLÁMA 1998) uvádí mimo listnáče též <i>Pinus</i>		1		
<i>Ruptela maculata</i>	listnáče TEPPNER (1961 in SLÁMA 1998) uvádí mimo listnáče též <i>Picea</i>		1		
<i>Stenurella bifasciata</i>	jehličnany: <i>Pinus, Abies</i> listnáče: <i>Ulmus, Betula, Rosa, Ficus, Spartium</i>			1	
<i>Stenurella melanura</i>	jehličnany: <i>Pinus, Abies, Picea</i> listnáče: <i>Quercus, Salix, Crataegus, Juniperus, Acer, Fagus, Cytisus</i>			1	
<i>Stenurella nigra</i>	listnáče		1		
<i>Stenurella septempunctata</i>	listnáče		1		
Podčeleď NECYDALINAE		0	2	0	0
<i>Necydalis major</i>	listnáče PFEFFER (1954) uvádí též <i>Abies</i>		1		
<i>Necydalis ulmi</i>	listnáče		1		

Podčeď SPONDYLIDINAE		8	2	0	0
<i>Spondylis buprestoides</i>	<i>Pinus, Picea, Larix, Abies</i>	1			
<i>Nothorhina muricata</i>	v ČR <i>Pinus sylvestris</i> mimo ČR i jiné druhy <i>Pinus</i> (SAMA 2002), např. v Bosně <i>Pinus nigra</i> (ZOUFA 1906 in SLÁMA 1998)	1			
<i>Asemum striatum</i>	v ČR <i>Picea, Pinus, Larix, Abies</i> SLÁMA (1998) uvádí <i>Pseudotsuga taxifolia</i> z USA	1			
<i>Tetropium castaneum</i>	<i>Picea</i> SAMA (2002) uvádí <i>Abies, Larix</i> a <i>Pinus</i> , HEYROVSKÝ (1955) <i>Picea</i> a <i>Abies</i> , SLÁMA (1998) udává výhradně <i>Picea</i> , PFEFFER (1954) <i>Picea, Pinus</i> a <i>Larix</i> , ŠVÁCHA & DANILEVSKÝ (1987) uvádí <i>Picea, Abies, Pinus</i> a cituje ČEREPANOVA (1979 in ŠVÁCHA & DANILEVSKÝ 1987), který udává též <i>Larix</i>	1			
<i>Tetropium fuscum</i>	<i>Picea</i> SAMA (2002) uvádí <i>Picea</i> a <i>Pinus</i> , HEYROVSKÝ (1955) <i>Picea</i> a <i>Abies</i> , SLÁMA (1998) výhradně <i>Picea</i> , PFEFFER (1954) <i>Picea</i> , ŠVÁCHA & DANILEVSKÝ (1987) pouze <i>Pinus</i>	1			
<i>Tetropium gabrieli</i>	<i>Larix decidua</i> Sama (2002) uvádí <i>Larix</i> a připouští i jiné jehličnany, SLÁMA (1998) komentuje možný vývoj v jiných dřevinách takto: "Spolehlivě zjištěn pouze v <i>Larix</i> ; údaj <i>Pinus</i> (např. DUFFY, 1953) by podle mého bylo nutné potvrdit, zvláště vzhledem k určité podobnosti a částečné záměně těchto stromů. Pochybnosti mám i o výskytu na <i>Picea</i> a <i>Abies</i> (BÍLÝ A MEHL, 1989)". PFEFFER (1954) uvádí pouze <i>Larix</i> . ŠVÁCHA & DANILEVSKÝ (1987) uvádí pouze <i>Larix</i> , výjimečně připouští i možnost jiných jehličnanů a při tom cituje DUFFYHO (1953), který uvádí i <i>Pinus</i>	1			
<i>Arhopalus ferus</i>	v ČR zejména <i>Pinus</i> , dále též <i>Picea, Larix, Abies</i>	1			
<i>Arhopalus rusticus</i>	V ČR zejména <i>Pinus, Picea</i> a <i>Larix</i> . Z Turecka uvádí SLÁMA (1998) uvádí též <i>Abies</i> .	1			
<i>Anisarthron barbipes</i>	listnáče		1		
<i>Saphanus piceus</i>	listnáče Někdy uváděn též <i>Picea</i> , SAMA (2002) uvádí též <i>Abies alba</i>		1		

Podčeď CERAMBYCINAE		10	52	1	2
<i>Trichoferus campestris</i>	V přírodě vývoj v listnáčích. Napadá i jehličnaté řezivo, palety apod. (SABOL, 2009)		1		
<i>Trichoferus griseus</i>	listnáče		1		
<i>Trichoferus pallidus</i>	listnáče		1		
<i>Cerambyx cerdo</i>	listnáče		1		
<i>Cerambyx scopolii</i>	listnáče		1		
<i>Rosalia alpina</i>	listnáče		1		
<i>Purpuricenus kaehleri</i>	listnáče		1		
<i>Purpuricenus globulicollis</i>	listnáče		1		
<i>Gracilia minuta</i>	listnáče		1		
<i>Axinopalpis gracilis</i>	listnáče		1		
<i>Obrium brunneum</i>	<i>Picea, Abies, Pinus, Larix</i>	1			
<i>Obrium cantharinum</i>	listnáče		1		
<i>Stenhomalus bicolor</i>	listnáče		1		
<i>Nathrius brevipennis</i>	listnáče		1		
<i>Molorchus minor</i>	<i>Picea, Abies, Pinus, Larix</i> DUFFY (1953 in SLÁMA 1998) udává též <i>Betula</i>	1			
<i>Glaphyra kiesenwetteri</i>	listnáče		1		
<i>Glaphyra marmotani</i>	<i>Pinus</i> sp., SAMA (2002) uvádí též pozorování, které sám označuje za raritní, ze severovýchodní Itálie na <i>Abies alba</i>	1			
<i>Glaphyra umbelatarum</i>	listnáče		1		
<i>Stenopterus ater</i>	listnáče		1		

<i>Stenopterus flavicornis</i>	listnáče		1		
<i>Stenopterus rufus</i>	listnáče		1		
<i>Callimus angulatus</i>	listnáče		1		
<i>Deilus fugax</i>	listnáče		1		
<i>Aromia moschata</i>	listnáče		1		
<i>Ropalopus clavipes</i>	listnáče		1		
<i>Ropalopus femoratus</i>	listnáče		1		
<i>Ropalopus macropus</i>	listnáče		1		
<i>Ropalopus ungaricus</i>	listnáče		1		
<i>Ropalopus varini</i>	listnáče		1		
<i>Pronocera angusta</i>	v ČR <i>Picea</i> BENSE (1995 in SLÁMA 1998) uvádí též <i>Abies</i> a <i>Larix</i>	1			
<i>Hylotrupes bajulus</i>	ČR - vývoj v přírodě zaznamenán pouze v introdukované <i>Pinus nigra</i> (SLÁMA 1998) jinde v Evropě a severní Africe <i>Pinus</i> , <i>Picea</i> , <i>Abies</i> (SAMA, 2002)	1			
<i>Semanotus undatus</i>	<i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Pinus</i>	1			
<i>Callidium aeneum</i>	<i>Pinus</i> , <i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Larix</i> publikované údaje o údajném vývoji v listnáčích pokládá SAMA (2002) za chybné	1			
<i>Callidium coriaceum</i>	<i>Pinus</i> , <i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Larix</i>	1			
<i>Callidium violaceum</i>	<i>Pinus</i> , <i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Larix</i>	1			
<i>Pyrrhodium sanguineum</i>	listnáče		1		
<i>Leioderes kollari</i>	listnáče		1		
<i>Phymatodes testaceus</i>	listnáče		1		
<i>Poecilium alni</i>	listnáče		1		
<i>Poecilium fasciatum</i>	listnáče		1		
<i>Poecilium glabratum</i>	listnáče		1		
<i>Poecilium lividum</i>	listnáče		1		
<i>Poecilium pusillum</i>	listnáče		1		
<i>Poecilium rufipes</i>	listnáče		1		
<i>Xylotrechus antilope</i>	listnáče		1		
<i>Xylotrechus arvicola</i>	listnáče		1		
<i>Xylotrechus capricornus</i>	listnáče - monofág <i>Betula</i>		1		
<i>Xylotrechus pantherinus</i>	listnáče - monofág <i>Salix caprea</i>		1		
<i>Xylotrechus rusticus</i>	listnáče		1		
<i>Clytus arietis</i>	jehličnany: <i>Picea abies</i> listnáče: <i>Quercus</i> , <i>Fagus</i> , <i>Carpinus</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> , <i>Salix</i> , <i>Salix caprea</i> , <i>Ulmus</i> , <i>Prunus</i> , <i>Malus</i> , <i>Populus</i> , <i>Vitis</i> , <i>Cornus mas</i>			1	
<i>Clytus lama</i>	<i>Abies</i> , <i>Picea</i> , <i>Pinus</i> , <i>Larix</i>	1			
<i>Clytus rhamni</i>	listnáče		1		
<i>Clytus tropicus</i>	listnáče		1		
<i>Cyrtoclytus capra</i>	listnáče		1		
<i>Plagionotus arcuatus</i>	listnáče		1		
<i>Plagionotus detritus</i>	listnáče		1		
<i>Plagionotus floralis</i>	listnáče				1
<i>Neoclytus acuminatus</i>	v ČR listnáče SAMA (2002) uvádí též <i>Abies</i>		1		
<i>Chlorophorus figuratus</i>	listnáče		1		
<i>Chlorophorus herbsti</i>	listnáče		1		
<i>Chlorophorus hungaricus</i>	listnáče				1
<i>Chlorophorus sartor</i>	listnáče		1		
<i>Chlorophorus varius</i>	listnáče		1		
<i>Isotomus speciosus</i>	listnáče		1		
<i>Anaglyptus mysticus</i>	listnáče		1		

Podčeleď LAMIINAE		11	31	1	27
<i>Dorcadion pedestre</i>	herbifág				1
<i>Dorcadion scopolii</i>	herbifág				1
<i>Dorcadion aethiops</i>	herbifág				1
<i>Dorcadion fulvum</i>	herbifág				1
<i>Mesosa curculionoides</i>	listnáče		1		
<i>Mesosa nebulosa</i>	listnáče		1		
<i>Agapanthiola leucaspis</i>	herbifág				1
<i>Agapanthia cardui</i>	herbifág				1
<i>Agapanthia cynarae</i>	herbifág				1
<i>Agapanthia dahli</i>	herbifág				1
<i>Agapanthia intermedia</i>	herbifág				1
<i>Agapanthia kirbyi</i>	herbifág				1
<i>Agapanthia villosoviridescens</i>	herbifág				1
<i>Agapanthia violacea</i>	herbifág				1
<i>Calamobius filum</i>	herbifág				1
<i>Morimus asper</i> ssp. <i>funereus</i>	listnáče		1		
<i>Lamia textor</i>	listnáče		1		
<i>Monochamus galloprovincialis</i>	<i>Pinus</i> sp. (<i>sylvestris</i> , <i>uncinata</i> , <i>nigra</i>)	1			
<i>Monochamus saltuarius</i>	<i>Picea</i> , <i>Pinus uncinata uncinata</i> , <i>Pinus uncinata rotundata</i>	1			
<i>Monochamus sartor</i>	V ČR <i>Picea</i> jinde též <i>Abies</i> a <i>Pinus</i>	1			
<i>Monochamus urussovii</i>	<i>Picea</i>	1			
<i>Monochamus sutor</i>	v ČR <i>Picea</i> jinde též <i>Pinus cembra</i> , <i>Pinus</i> sp., <i>Abies</i>	1			
<i>Anoplophora glabripennis</i>	listnáče		1		
<i>Deroplia genei</i>	listnáče		1		
<i>Anaesthetis testacea</i>	listnáče		1		
<i>Pogonocherus decoratus</i>	<i>Pinus</i> , <i>Picea</i>	1			
<i>Pogonocherus fasciculatus</i>	<i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Pinus</i>	1			
<i>Pogonocherus hispidulus</i>	listnáče		1		
<i>Pogonocherus hispidus</i>	listnáče		1		
<i>Pogonocherus ovatus</i>	v ČR <i>Abies alba</i> DEMELT (1966 in SLÁMA 1998) uvádí též <i>Ulmus</i> , <i>Quercus</i> , <i>Betula</i> , <i>Castanea</i> , HEYROVSKÝ (1955) uvádí <i>Picea</i> a <i>Pinus</i> .	1			
<i>Acanthocinus aedilis</i>	<i>Pinus</i> , <i>Picea</i> , <i>Abies</i> , <i>Larix</i>	1			
<i>Acanthocinus griseus</i>	<i>Picea</i> , <i>Pinus sylvestris</i> , <i>P. uncinata</i> , <i>Abies</i>	1			
<i>Acanthocinus reticulatus</i>	<i>Abies</i> , <i>Picea</i> , <i>Pinus</i>	1			
<i>Leiopus nebulosus</i>	listnáče		1		
<i>Leiopus punctulatus</i>	listnáče		1		
<i>Exocentrus adspersus</i>	listnáče		1		
<i>Exocentrus lusitanus</i>	listnáče		1		
<i>Exocentrus punctipennis</i>	listnáče		1		
<i>Exocentrus stierlini</i>	listnáče		1		
<i>Aegomorphus clavipes</i>	listnáče		1		
<i>Oplosia cinerea</i>	listnáče		1		
<i>Saperda carcharias</i>	listnáče		1		
<i>Saperda octopunctata</i>	listnáče		1		
<i>Saperda perforata</i>	listnáče		1		
<i>Saperda populnea</i>	listnáče		1		
<i>Saperda punctata</i>	listnáče		1		

<i>Saperda scalaris</i>	jehličnany: <i>Abies, Larix</i> listnáče: <i>Quercus, Alnus, Ulmus, Populus, Fagus, Betula, Frangula alnus, Acer, Tilia, Sorbus, Salix, Prunus, Malus, Cerasus, Juglans</i>			1	
<i>Saperda similis</i>	listnáče		1		
<i>Menesia bipunctata</i>	listnáče		1		
<i>Stenostola dubia</i>	listnáče		1		
<i>Stenostola ferrea</i>	listnáče		1		
<i>Phytoecia scutellata</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia affinis</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia argus</i>	herbifág				1
<i>Opsilia coerulescens</i>	herbifág				1
<i>Opsilia molybdaena</i>	herbifág				1
<i>Opsilia uncinata</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia caerulea</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia cylindrica</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia icterica</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia nigricornis</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia pustulata</i>	herbifág				1
<i>Phytoecia virgula</i>	herbifág				1
<i>Oberea erythrocephala</i>	herbifág				1
<i>Oberea euphorbiae</i>	herbifág				1
<i>Oberea linearis</i>	listnáče		1		
<i>Oberea oculata</i>	listnáče		1		
<i>Oberea pupillata</i>	listnáče		1		
<i>Tetrops praeustus</i>	listnáče		1		
<i>Tetrops starkii</i>	listnáče		1		

Čeľad' CERAMBYCIDAE	J	L	J+L	H
	210			
	177			33
	84%			16%
	45	118	14	
25%	67%	8%		

11.3 Příloha 3 – Rozdělení linie jehličnatých xylofágů

legenda: J..... vývoj v jehličnanech
J+L... vývoj v dřevinách bez preference

	J	J+L	<i>Picea abies</i>	<i>Pinus sp.</i>	<i>Abies alba</i>	<i>Larix decidua</i>	ostatní jehl.
Podčeleď PRIONINAE	2	1	3	3	1	0	0
<i>Ergates faber</i>	1		1	1			
<i>Prionus coriarius</i>		1	1	1	1		
<i>Tragosoma depsarium</i>	1		1	1			

Podčeleď LEPTURINAE	14	11	23	18	11	6	1
<i>Rhagium bifasciatum</i>		1	1	1	1	1	
<i>Rhagium inquisitor</i>		1	1	1	1	1	
<i>Rhagium mordax</i>		1	1		1		
<i>Oxymirus cursor</i>		1	1	1	1		
<i>Pachyta lamed</i>	1		1	1			
<i>Pachyta quadrimaculata</i>	1		1				
<i>Evodinus clathratus</i>		1	1				
<i>Gaurotes virginea</i>	1		1	1			
<i>Acmaeops marginatus</i>	1		1	1			
<i>Acmaeops pratensis</i>	1		1	1			
<i>Acmaeops septentrionis</i>	1		1	1		1	
<i>Cortodera femorata</i>	1		1				
<i>Pidonia lurida</i>		1	1				
<i>Etorufus pubescens</i>	1			1			
<i>Lepturobosca virens</i>	1		1	1			
<i>Anastrangalia dubia</i>	1		1				
<i>Anastrangalia reyi</i>	1		1	1			
<i>Anastrangalia sanguinolenta</i>	1		1	1	1		
<i>Stictoleptura rubra</i>	1		1	1	1	1	
<i>Paracorymbia maculicornis</i>		1	1	1	1		
<i>Judolia sexmaculata</i>		1	1	1	1	1	
<i>Pachytodes cerambyciformis</i>		1	1	1	1	1	
<i>Cornumutilla lineata</i>	1		1				
<i>Stenurella bifasciata</i>		1		1	1		
<i>Stenurella melanura</i>		1	1	1	1		1

Podčeleď SPONDYLIDINAE	8	0	5	5	2	4	0
<i>Spondylis buprestoides</i>	1		1	1	1	1	
<i>Nothorhina muricata</i>	1			1			
<i>Asemum striatum</i>	1		1	1	1	1	
<i>Tetropium castaneum</i>	1		1				
<i>Tetropium fuscum</i>	1		1				
<i>Tetropium gabrieli</i>	1					1	
<i>Arhopalus ferus</i>	1			1			
<i>Arhopalus rusticus</i>	1		1	1		1	

	J	J+L	<i>Picea abies</i>	<i>Pinus sp.</i>	<i>Abies alba</i>	<i>Larix decidua</i>	ostatní jehl.
Podčeleď CERAMBYCINAE	10	1	10	9	8	7	1
<i>Obrium brunneum</i>	1		1	1	1	1	
<i>Molorchus minor</i>	1		1	1	1	1	
<i>Glaphyra marmotani</i>	1			1			
<i>Pronocera angusta</i>	1		1				
<i>Hylotrupes bajulus</i>	1		1	1	1	1	
<i>Semanotus undatus</i>	1		1	1	1		
<i>Callidium aeneum</i>	1		1	1	1	1	
<i>Callidium coriaceum</i>	1		1	1	1	1	
<i>Callidium violaceum</i>	1		1	1	1	1	
<i>Clytus arietis</i>		1	1				1
<i>Clytus lama</i>	1		1	1	1	1	

Podčeleď LAMIINAE	11	1	9	7	6	2	0
<i>Monochamus galloprovincialis</i>	1			1			
<i>Monochamus saltuarius</i>	1		1	1			
<i>Monochamus sartor</i>	1		1				
<i>Monochamus sutor</i>	1		1				
<i>Monochamus urussovii</i>	1		1				
<i>Pogonocherus decoratus</i>	1		1	1			
<i>Pogonocherus fasciculatus</i>	1		1	1	1		
<i>Pogonocherus ovatus</i>	1				1		
<i>Acanthocinus aedilis</i>	1		1	1	1	1	
<i>Acanthocinus griseus</i>	1		1	1	1		
<i>Acanthocinus reticulatus</i>	1		1	1	1		
<i>Saperda scalaris</i>		1			1	1	

Čeleď CERAMBYCIDAE	45	14	50	42	28	19	2
	59		85%	71%	47%	32%	3%
Podčeleď PRIONINAE	3						
Podčeleď LEPTURINAE	25						
Podčeleď NECYDALIDINAE	0						
Podčeleď SPONDYLIDINAE	8						
Podčeleď CERAMBYCINAE	11						
Podčeleď LAMIINAE	12						

11.4 Příloha 4 – Monofágové na jehličnanech

Dřevina	Druh		
<i>Picea abies</i>	<i>Pachyta quadrimaculata</i>		
	<i>Cortodera femorata</i>		
	<i>Anastrangalia dubia</i>		
	<i>Cornumutila lineata</i>		
	<i>Tetropium castaneum</i>		
	<i>Tetropium fuscum</i>		
	<i>Glaphyra marmotani</i>		
	<i>Pronocera angusta</i>		
	<i>Monochamus sartor</i>		
	<i>Monochamus sutor</i>		
	<i>Monochamus urussovii</i>		
	Celkem na <i>Picea abies</i>		11
<i>Pinus spp.</i>	<i>Etorufus pubescens</i>		
	<i>Nothorina muricata</i>		
	<i>Arhopalus ferus</i>		
	<i>Monochamus galloprovincialis</i>		
	Celkem na <i>Pinus spp.</i>		4
<i>Abies alba</i>	<i>Pogonocherus ovatus</i>		
	Celkem na <i>Abies alba</i>		1
<i>Larix decidua</i>	<i>Tetropium gabrieli</i>		
	Celkem na <i>Larix decidua</i>		1
Celkový počet monofágů		17	

11.4 Příloha 4 – Fotografická příloha

Autorem všech fotografií je Mgr. Michal Holomčík ©.

Obr. 1 – *Aegomorphus clavipes* (podčeleď Lamiinae, tribus Acanthoderini, trofická linie listnáčů) – příklad druhu se silně vyvinutými mimikry.

Obr. 2 – Druhy trofické linie listnáčů napodobující vosy a sršně. Podčeleď Cerambycinae, tribus Clytini – a) *Plagionotus detritus*, b) *Plagionotus arcuatus*

a)

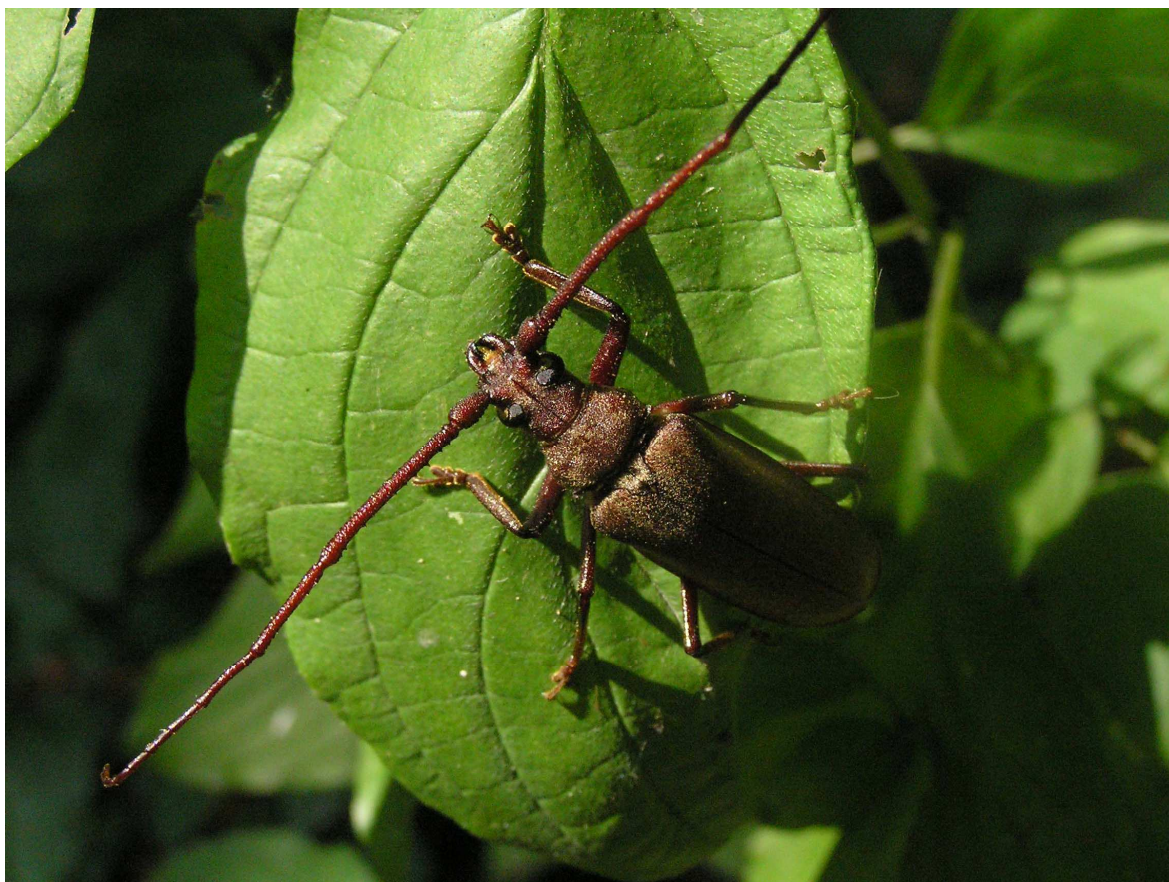
b)

Obr. 3 – *Rosalia alpina* – legislativně chráněný druh. Trofická linie listnáčů, podčeleď Cerambycinae, tribus Rosaliini.

Obr. 4 – *Aegosoma scabricorne* – legislativně chráněný druh. Trofická linie listnáčů, podčeleď Prioninae, tribus Aegosomatini.

Obr. 5 – *Cerambyx cerdo* – legislativně chráněný druh. Trofická linie listnáčů, podčeleď Cerambycinae, tribus Cerambycini.

Obr. 6 – *Ergates faber* – legislativně chráněný druh. Trofická linie jehličnanů, podčeleď Prioninae, tribus Ergatini.

Obr. 7 – *Morimus asper* ssp. *funereus* – legislativně chráněný druh. Trofická linie listnáčů, podčeleď Lamiinae, tribus Lamiini.

Obr. 8 – *Tragosoma depsarium* – trofická linie jehličnanů, podčeleď Prioninae, tribus Meroscelisini.

Obr. 9 – *Stictoleptura rubra* – trofická linie jehličnanů, podčeď Lepturinae, tribus Lepturini.

Obr. 10 – *Pachyta quadrimaculata* – trofická linie jehličnanů, podčeď Lepturinae, tribus Rhagiini.

Obr. 11 – *Hylotrupes bajulus* – trofická linie jehličnanů, podčeleď Cerambycinae, tribus Hylotrupini

Obr. 12 – *Monochamus galloprovincialis* – trofická linie jehličnanů, podčeleď Lamiinae, tribus Monochamini

